

Ára 12 fillér.

VASÁR NAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI

KÉPES HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VI., Ó-utca 10. szám.
Telefonszámok: T. 242—49, T. 233—82.

A FALUSZÖVETSÉG LAPJA
LAPVEZÉR: FŐMUNKATÁRS:
MESKÓ PÁL. PERLAKY GYÖRGY.

Előfizetési árak: Egész évre 4 P 96 f.
Félévre 2 P 48 f. Negyedévre 1 P 28 f.
Egyes szám ára 12 fillér.

Budapest, 1927.

VIII. évfolyam, 48. szám.

Vasárnap, november 27.

A vitézségi érmek járulékai.

A képviselőház előtt lévő és a valorizációról szóló törvényjavaslatból hiányzik a vitézségi érmek után járó díjak összegének megállapítása. A javaslatnak ez a hiányossága annál inkább csalódást keltett sokakban, mert a honvédelmi miniszter már

tett olyan értelmű ígéretet, hogy ezeket a díjakat tőkésíteni fogják és minden vitézségi éremmel kitüntetett megkapja az öt megillető összeget.

Nem tudjuk, mikor és milyen formában kíván a kormány az érmek járulékainak valorizációjáról intézkedni. Reméljük azonban, hogy a valorizációs törvényjavaslat hiányossága nem mellőzést vagy

Egy „baseball” mérkőzés tengernyi közönsége.

Amerika nemzeti játéka: a „baseball”, mely hasonló a futballhoz, de ott nem lábbal rugdossák, hanem kézzel dobálják a labdát. Egy-egy nagy baseball-mérkőzésre az emberek tízezrei tódnak a stadionba és határtalan lelkesedéssel, vagy haraggal kísérik a meccs fordulatait. Képünk egy kaliforniai stadiont ábrázol repülőgépről felvéve. A stadion a legfelső lépcsőfokig zsúfolva van nézőkkel, sőt a szomszédos dombokra is sok száz kiszorult néző jutott. Ez a kép is nagyszerűen igazolja a sport hatalmas vonzóerejét.

elfeledkezést jelent és a hiányosság pótlásáról rövidesen gondoskodás történik.

Sokan várják már ezt a gondoskodást. Sokan vannak, akik a harctéren tanusított vitézségüknek kamatait ma kenyérre, a mindennapi kenyérgondok enyhítésére kívánják fordítani. És pedig azért, mert bármilyen hősök voltak ott, ahol életről vagy halálról volt szó, a trianoni béke megfosztotta őket minden fegyvertől, amely a gazdasági harcban kenyérhódítást biztosíthat.

Ezek a szegények és szerencsétlenek korántsem gondoltak arra, hogy a vitézség jutalmaképpen most már munka nélkül éljenek. Csak a sőt szeretnék megkapni a száraz kenyérre, a színt a levesbe. Valamit szeretnének kapni, amivel foglalkozást kezdhetnek. Valamit szeretnének, amihez vérük hullásával, életük kockáztatásával szereztek meg a jogot. És, ha mérlegeljük a helyzetet, a karitatív valorizációnak itt, ezen a téren valóban helye volna. Ha karitatív valorizáció kedvezményében részesülnek azok, és pedig egészen heylesen és méltányosan, akik vagyontuk áldozták a haza oltárára, ugyanilyen kedvezmény nem kisebb joggal illetheti meg azokat, akik életüket másoknál bizonyíthatóan odaadóbban kockáztatták és ezért vitézségi érmet kaptak, ennek a joguknak látható elismeréseképp.

Amikor mindezeket megállapítjuk, természetesen nem tévesztjük szem elől az állam teljesítőképességét és azokat a határokat, amelyeket ez a teljesítőképesség minden megértő jószándéknak szab. Nem is kívánunk ezeken a határokon túlmenni. A lehető legszélsőbb határokig azonban igen. És főleg olyan

komoly tényeket és előzetes lépéseket kívánunk látni, amelyek biztosítékai annak, hogy a vitézségi érmmel kitüntetettek jogos igényeinek kielégítése a közel jövőben remélhető.

Nemzeti becsület kérdése is ez, de külpolitikai szempontból sem közömbös. Sok mindenféle okból jó az, ha az elszakított részek lakossága látja, hogy a csonka ország minden igyekezettel kielégíteni törekszik azoknak a fiainak igényeit, akik a becsület mezején derekasan megállták a helyüket.

Több méltányosságot!

Napról-napra garmadával kapjuk a leveleket, amelyek arról panaszkodnak, hogy túrheterenül nagy az adó s ami ennél is nagyobb baj, könyörtelenül behajtják azokon is, akik a legjobb akarattal sem tudják azt megfizetni. Itt is, ott is végrehajtást indítanak s a nyomorúság keserves csendjében szivetszorító dobszó muzsikája mellett árverezik el a szegény ember dunyháját, asztalát, ökrét, szekerét. És nincs senki, aki megértést tanusítana, hiába fut fűhöz-fához a szegény adózó polgár, mindenütt pénzt, adót várnak tőle s nem panaszos szót, könyörgő beszédet. Pedig régóta ígéretik, hogy csökkentik az adókat és több megértéssel járnak el az adó behajtásában. Kell is ez a méltányosság, mert ez egyrészt az államnak is érdeke, hogy lélegzethez juttassa polgárait, másrészt pedig az adózó polgár is megérdemli, hogy tekintettel legyenek a — zsebére. Hiszen magas helyről hangzott el a szó, hogy a háború utáni gigászi nemzeti erőfeszítések névtelen hőse, a magyar adózó, szobrot érdemel. A hősök iránt pedig tisztelettel és megértéssel szokás viselkedni. Hagyják meg tehát a szegény ember párnáját, hadd pihenje ki rajta a nappal nehéz fáradalmait s hadd álmódjon Magyarországról, hagyják meg a tarka tehenet, amely tejet ad a magyar gyermekeknek. Higyjék el, hogy az állam szekerét nemcsak adóval kenik, hanem a polgárok verejtékével, a munka fehér vérével is. Ebből pedig éppen eleget adózik a trianoni Magyarország minden polgára.

Reuma, köszvény. csúsz

• Ischia és minden meghűlésből eredő ízületi fájdalom esetén legjobb a

REPARATOR

Minden patikában, de csak a lent látható eredeti csomagolásban kapható.
Ára 1 pengő 60 fillér.

A REPARATOR
40 év óta úgy ismerik, mint a legjobb bedörzsölőszert, amely sok ezer emberen segített. Olyanok, kik hosszú ideig szenvedtek kínzó hasogatásban, szaggatásban, meghűlésből származó fájdalmakban és egyszer próbát tettek a Reparatorral, nem győzik eléggé dicsérni jótékony hatását. A Reparator ritka növények alkatrészeiből készül, amelyek a meleg földrészekben teremnek.

A Reparator a legrövidebb úton, a bőrön keresztül juttat komoly és kiprobált gyógyanyagot a beteg testrészbbe. Nem rontja a gyomrot, nincs káros mellékhatással a szívre.

A Reparator bedörzsölés után jóleső meleg érzés keletkezik, a fájdalmak hamarosan enyhülnek, majd egészen elmúlnak.

Főraktár: Krieger Gy. gyógyszerár
Budapest VIII, 7 Calvin-tér, Báross-utca sarok.

MI HIR A POLITIKÁBAN?

Nem valorizálják a takarékbetéteket.

Az országgyűlés pénzügyi bizottságának november hó 17-i ülésén Bud János pénzügyminiszter kijelentette, hogy az állam mindent megtesz, hogy a valorizációt az államháztartás egyensúlyának megbolygatása nélkül keresztülvigye. Azonban a takarékbetétek valorizálásának még a gondolatát is lehetetlennek tartja. Ez egyet jelentene a legtöbb pénztintézet bezárásával. A hadikölesönök valorizációjáról pedig csak akkor lehet szó, ha azok, akik a valorizáció szükségességét hirdetik, hajlandók lesznek megszavazni az összes új adókat is. Új adók nélkül ugyanis lehetetlen a teljes valorizáció. Pesthy Pál igazságügyminiszter azt hangoztatta, hogy semmi akadályát nem látja annak, hogy magánviszonylatban a készpénztartozásokat valorizálják. Különösen akkor, ha a hitelezővel szemben olyan adós áll, aki értékálló dologba fektette be pénzét.

Kisgazdák nélkül nincs magyar politika.

Az Egységspárt legutóbbi pártvaucoráján Bethlen István gróf miniszterelnök hosszabb beszédet mondott. Beszédében utalt arra, hogy a magyar intelligencia összefogjon azokkal a néposztályokkal, amelyek eddig nem voltak részesei a politikai hatalomnak, elsősorban a magyar kisgazdatársadalommal, azzal a becsületes osztállyal, amely nélkül Magyarországon több politikát folytatni nem lehet. Ez a társadalom a világháborúban és a forradalmak alatt is megmutatta, hogy becsületesen kitart a nemzet ideáljai mellett. A magyar kormány alapja, alfája és omegája ez, mely elől kitérni sohasem fog és amelynek minden konzekvenciáját kész levonni.

Egyhangú választás Vácott és Garbócbogdányban.

Teleki Sándor gróf, ki a váci kerületben Szabóky Alajossal szemben lépett fel pártonkívüli programmal, bejelentette a választási biztosnak, hogy a jelöltségtől visszalép. Ugyancsak visszalépett Ferdinandy Gyula kereszténypárti jelölt, a garbócbogdányi kerületben Fekete Lajossal szemben. Így tehát mindkét kerületben egyhangú mandátumhoz jut az Egységspárt hivatalos jelöltje.

Károly király vagy Bratianu?

Romániában egyre nő a nyugtalanság. A trónjától megfosztott Károly herceg erőteljesen dolgozik azon, hogy Párisból hazatérve, trónját elfoglalhassa, de a hatalom jelenlegi birtokosa, Bratianu miniszterelnök, aki Károly ellensége, még tartja magát. Hogy meddig, ki tudná megmondani? Képünk a két vetélytársat mutatja be, jobbról Károly herceget, balról Bratianut. Harcukon elvéreztetik az országot.

GRAMOFON

kitűnő, tisztahangú beszélőgép 40 pengő.
Nagyobb, erős, gyönyörű hangú 64 pengő.
A világ legjobb beszélőgépei és hanglemezek legnagyobb raktára.

Sternberg

Királyi udvari szállítók hangszergyárában.
BUDAPEST, RÁKÓCZI-ÚT 60.

Küldöttségjárás az Egységspártban.

November hó 17-én a képviselőház folyosóin megjelent Csongrád vármegye monstre-küldöttsége, hogy a kereskedelemügyi minisztertől a csongrádi új vas-Tiszahíd megvalósítását kérje. A küldöttséget Schandl Károly államtitkár, Farkas Béla dr. főispán és Greskovics József országgyűlési képviselő vezették a miniszterhez, aki válaszában kijelentette, hogy a kérdést napirenden tartja és intézkedik, hogy a csongrádiak kívánságát minél rövidebb időn belül teljesítse. Ugyanez a küldöttség később Klebelsberg Kuno kultuszminisztert kereste fel, kitől a csongrádi polgári fiúiskola építésének megkezdését kérte. A miniszter szintén megnyugtató választ adott.

Polgári iskolák létesítése ügyében még két küldöttség járt csütörtökön a parlament épületében. Devecser község kérését Schandl Károly államtitkár és Jókai Imre Miklós országgyűlési képviselők tolmácsolták, míg Gyula város küldöttségét Lukács György képviselő és Jankovich Emil városi főügyész vezették. Klebelsberg Kuno gróf kultuszminiszter ígéretet tett mindkét küldöttségnek.

Zala, Vas és Sopron vármegyék küldöttségei is megjelentek a képviselőházban. A küldöttség szónoka, Gyömörey György főispán, rámutatott arra, hogy Zalamegye közlekedés tekintetében rendkívül elmaradt, úgy hogy kulturális és közgazdasági visszafejlődéstől kell tartani az ország többi vidékeivel szemben. Hermann Miksa kereskedelemügyi miniszter biztosította a küldöttséget, hogy a legnagyobb jóindulattal kezeli a kérést.

Végül Nagyköros, Gyula, Cegléd, Csurgo, Tiszalök és Köröstarcsa küldöttségei jelentek meg, melyek díszpolgári okleveleket nyújtottak át Bethlen István gróf miniszterelnöknek.

Franküggy és kötvényhamisítás.

A párisi kötvényhamisítással kapcsolatban, amelyet Blumenstein bankár is részben ismert, részben ma még ismeretlen társai a magyar állam kárára és sérelmére elkövettek, a francia hatóságok letartóztattak egy urat, akit X. úr néven lajstromoztak el a fogházban. Valódi nevét tehát titkolják. Amikor a kisántant sajtója, elsősorban a cseh újságok hasonlóságot keresnek a kötvényhamisítás és a franküggy között, nem érdektelen erre a titkolózásra rámutatni. Mert, ime, nálunk bizony senki sem titkolta a franküggyben szereplők valódi becsületes nevét. Az újságok nyíltan írták meg a neveket. Senkinek nem volt szüksége álarcra. Sem maguknak, azoknak a szerencsétleneknek, akik eltévelyedésükért a vádlottak padjára kerültek, sem az államnak. Ez különben természetes. A frankpör vádlottjai nem nyereségvágyból, tehát aljas okokból elkövetett bűncselekményért feleltek. A Blumenstein-féle társaság azonban nyereségvágyból, tehát aljas okból követett el bűnt. Ha tehát van köztük előkelő idegen, megokolt az álarc használata. Ezt megérthetné a prágai sajtó is. És ha megértené, bizonyára kerülne az összehasonlítást a franküggy és a párisi kötvényhamisítás között. Mert ezt az összehasonlítást nem fogják neki megköszönni azok, akik az egyik letartóztatottak a sokat magyarázó X. úr nevet adták.

Bogárvásár.

Berlinben minden esztendőben egyszer bogárvásár van. Ezt a különös vásárt a természettudományi egyesületek rendezik tagjaik számára, akik itt szerezhetik be a rovargyűjteményeikhez szükséges lepkéket és a bogarak ezer fajtáját. A rovaroknak természetesen ára van, sőt sokszor — ha a fajta ritka — igen jó ára.

A francia kötvényhamisítás ügye a Ház előtt.

Az országgyűlés egyik ülésén Gál Jenő képviselő erőlyesen visszautasította a francia lapok támadását, melyeket az államkötvényekkel való visszaélések ügyében megindítottak ellenünk. Kijelentette, hogy a kötvényhamisítás ügyéért egyetlen magyar tényezőt sem lehet felelőssé tenni, se gazdaságilag, se büntetőjogilag. A magyar nemzet már hasonló ügyben egyszer statuált példát, — mondotta Gál Jenő — amikor a frankügyben olyanokat ítelt el, akiknek hazafisága és jóhiszemősége egy pillanatig sem lehet kétséges. A képviselő kijelentésére az egységes pártban éltetni kezdték Nádossyt és követelték, hogy azonnal bocsássák szabadon. Bud János pénzügyminiszter hangsúlyozta, hogy elvárjuk a francia hatóságok részéről a leppártatlanabb és a legobjektivebb vizsgálatot ebben az ügyben.

KÜLPOLITIKAI KRÓNIKA

Romániában mindenki a száműzött Károly trónörökösét élte.

A mult héten már megemlékeztünk arról a nagy felfordulásról, amit Romániában a *Manoilescu-per* tárgyalása okozott. Tudvalevően *Manoilescu* államtitkár *fordalmi mozgalom* tervezett a Párisba száműzött Károly román trónörökös visszavételére és a királyi székbe való beültetésére. Több napon át tárgyalta *Manoilescu* perét a hadbíróóság. Végül husz védő szólalt fel. *Avarescu*, az ismert román politikus, három óra hosszat tartó védőbeszédet mondott és kimutatta azt is, hogy *Ferdinánd*, a nemrég meghalt román király, mikor Párisban járt, titokban találkozott a trónörökösrel, sőt a király egészen halála pillanatáig a trónörökös visszatérését kívánta. A hadbíróóság felmentette *Manoilescut* a lázadás vádja alól. Az ítéletnek rendkívüli hatása volt. Bukarestben ezek és ezek voltak az utcán és az ítélet hírére hosszasan éltették *Manoilescut* és *Károly királyt*. Az ítéletet Romániában úgy tekintik, mint a *Bratianu-kormány* közeli bukásának és *Károly volt trónörökös visszatérésének* jelét. A román nemzeti parasztpárt az ítélet után késhegyig menő harcot hirdet a román kormány ellen s az ellenzék különböző csoportjai tárgyalásokat folytatnak, hogy a kormány letörése céljából szövetkezzenek.

Magyarország azért halad, mert hazafias.

A mult héten *Bodrero* olasz államtitkár több napig Budapesten időzött. Most, miután hazatért Rómába, a *Popolo d'Italia* című olasz lap hosszabb nyilatkozatot közlő *Bodrero* államtitkár szájából. Az olasz államtitkár a legnagyobb rokonszenv hangján beszél Magyarországról és kijelentette, hogy *Magyarország a haladás csodáit teremti meg, mert a nemzet hazafias*. Magyarország azon dolgozik, hogy az ország méltóságát Európában ismét fel-támassza. Az egész magyar nép őszinte rokonszenvet táplál Olaszország iránt és valamennyi ország közül Magyarország értette meg legjobban az olasz nemzeti mozgalomnak, a faszizmusnak a jelentőségét.

Az angol parlament elé kerül a magyar ügy.

Londoni jelentés szerint a felsőházban az elnyomott erdélyi magyar birtokosok ügyében több beszéd hangzott el. *Newton* lord megkérdezte a kormányt, hogy Románia miért nem akarja magát alávetni a döntőbíróóság ítéletének. Az egyik miniszter válaszolt és kijelentette, hogy nem adhat érdemleges feleletet, mert még nem tisztázták a kérdést. *Buckmaster* angol képviselő *Magyarország rettentetes sorsát és felosztását* tette szóvá. *Balfour* a kormány nevében azzal válaszolt, hogy a magyar kérdést néhány hét múlva illetékes angol bizottság fogja alaposan tanulmányozni és azután a parlament elé viszik a magyar ügyet.

Öngyilkos lett egy vörös szovjetvezér.

A vérrel és pusztulással telített Szovjetországnak lassan közeledik a Szovjeturalom bukása, amit elősegít az is, hogy a két vörös vezér, *Stalin* és *Trozkij*, összeesztett egymással. A vörös társaság nagy, belső viszályaira mutat, hogy a *szovjet harmadik vezére, Joffe*, moszkvai lakásán pisztollyal agyonlőtte magát. Ugy látszik, hogy végre Oroszországban is felülkerekedik a nép igazi akarata, mert a *Lenin* által összekovacsolt szovjeturalom épülete minden ízében recseg-ropog.

Előkelő német politikusok Bécsben.

Marx dr., a német birodalom kancellárja és *Stresemann* dr., a német birodalom külügyminisztere a napokban Bécsben tettek látogatást. A pályaudvaron ünnepélyesen fogadták őket. Az előkelő német vendégek hosszas tárgyalásokat folytattak *Seipel* osztrák kancellárral, aki nagy vacsorát is adott a német vendégek tiszteletére és örömeinek adott kifejezést, hogy Bécsben üdvözölheti őket. Az értekezleten állítólag azt tárgyalták, hogy milyen külpolitikai helyzetet teremtené, ha Ausztria csatlakoznék a német birodalomhoz.

Egy angol lap szerint sohasem felejtnek a magyarok.

A Londonban megjelenő egyik előkelő angol hetilap mult heti száma *Horthy Miklós kormányzó fényképét* közölte és ezzel kapcsolatban hosszabb cikket írt arról, hogy a békeszerződések között a *trianoni szerződés a legaszéptalanabb, mert szétdarabolta Magyarországot*, holott Magyarország, *Tisza Istvánnal* az élén, mindig ellenezte a háborút. Ezután ismerteti az angol cikk, hogy milyen rengeteg területet vettek el Magyarországtól. Az érdekes írás azzal végződik, hogy a magyarok sohasem felejtik el *Triantont*, mert minden magyar szívében ott él a jelszó: *Nem, nem soha!* A magyaroknak száz év is kevés lesz arra, hogy az elszakított területekről lemondjanak.

Kisgazda olvasóink köréből a *Lysoform* pártatlan fertőtlenítő hatására vonatkozólag a következő tanulságos levelet kaptuk. A *Vasárnap* tekintetes kiadóhivatalának Budapest. Felhívásukra értesítem, hogy a kísérletezésre kiadott lysoformot eredményesen használtam az istálló, sertésöl és tyúkölben. A baromfikolera, mely minden évben áldozatot követelt, most elmaradt. Száj- és körümfájás nem fordult elő, sertéseim szintén egészségesek, dacára, hogy a faluban sok sertés hullott el orbáncban. Fertőtlenítő hatása gazdaságomban megelégedésemre nagy eredményeket mutatott fel, miért is minden gazdának figyelmébe ajánlhatom. Budakeszi, 1927 november 17. Tisztelettel *Geiselhardt János*.

MEZŐGAZDASÁG

A termőtalajok meszezése.

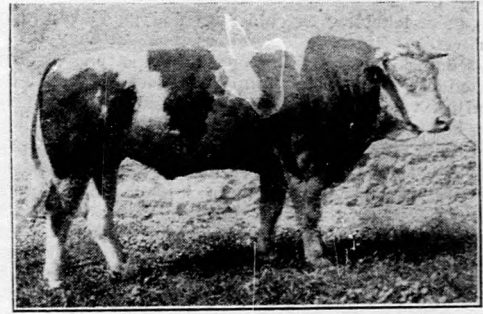
A talajok mesztrágyázása újabb időben hovatovább nagyobb és nagyobb jelentőséget nyer, mert úgy látszik, hogy a talajok mézstartalma folytonosan apadóban van, ami a talaj termőképességének lecsökkenésével szokott együtt járni. Egész nagy területek vannak az országban, amint azt a Mezőgazdasági Kamarák kimutatják, amelyek túlságosan mészszegények s ennek következtében nemcsak, hogy termőképességük csökkent le, de trágyázással, műtrágyázással sem lehet olyan módon megjavítani, amint az kívánatos volna s ezektől is kellő eredményeket csak akkor lehet várni, ha a talaj mesztrágyázásban is részesül. Különösen a túlságosan kötött, terméketlen, nehezen munkálható és savanyú agyagtalajok, továbbá a szikesek azok, amelyek termőképessége meszezéssel nagyon megjavítható. Az ilyen talajokra nemcsak azért bír kedvező befolyással a meszezés, mert a baktérium flóra eiszaporodását és tevékenységét előmozdítja s a talajban oldhatatlan állapotban levő növényi tápláléanyagok oldatba hozatalát elősegíti, hanem azért is, mert a talaj fizikai szerkezetét is megjavítja.

Kétségtelen, hogy a talajok termőképességét a meszezés segítségével nagyon fel lehet fokozni, de ezen felfokozott termőképességet állandóan fenntartani csak akkor lehet, ha emellett dús istálló- és műtrágyázásban is részesítik a talajt, különben a felfokozott termőképesség 2—3 év multával nagyon is le fog csökkenni. Amidőn tehát azt ajánljuk mészszegény vidékeken lakó gazdáknak, hogy talajukat meszezzék, egyszersmind felhívjuk figyelmüket arra a körülményre, hogy a meszezés mellett dúsabban kell trágyázni istálló- és műtrágyával, mint ahogyan azt eddig tették.

Meszezésre vagy a cukorgyári mészisapot, vagy az ú. n. szénsavas mesztrágyát használják, amely utóbbi is elég olcsó arra, hogy a gazdák eziránti szükségletükre felhasználhassák. A talajok meszezésére vonatkozólag mindenestre jó lesz tanácsot kérni a Mezőgazdasági Kamaráktól, amelyeknél a szénsavas mesztrágyát is meg lehet rendelni.

Hogyan lehet a szőlők termését műtrágyázással fokozni? A

szőlők termését okvetlenül fokozni kell, mert az a néhány hektoliteres termés, amit mostanában szüretelünk, a tőnk szélére jutatta a gazdát. Hogy termésünk olyan alacsony, annak többnyire az az oka, hogy a talajban nincs elegendő tápláléanyag. Bizonyítja ezt a M. Kir. Szőlő és Borgazdasági Központi Kísérleti Állomás által a legutóbbi három év alatt végzett számos szőlőműtrágyázási kísérlet eredménye, amely minden esetben nagy hasznót adott és pedig annál nagyobb, minél több műtrágyát használtak fel egy bizonyos határig. E kísérletek homokon és hegyi szőlőkben végeztek s azt bizonyítják, hogy hegyi szőlőkben mindig nagyobb terméstartalmat adott a műtrágyázás, mint a homokon. Bebizonyosodott az is, hogy a műtrágya három éven át fokozza a szőlők termőképességét, hogy a műtrágyázás utáni második évben mindenesetre nagyobb a terméstartalom, mint az elsőben volt s a legtöbb esetben a legnagyobb a harmadik évben. Ezen kísérleteknél használtatott kat. holdankint 200—600 kg. szuperfoszfát, 100—200 kg. káli és 100—100 kg. kén-savas amóniák, amelyek olyan nagy terméstartalmat eredményeztek, hogy a három év alatt 250 pengőtől egész 1580 pengőig haladó tiszta jövedelem mutatkozott kat. holdanként. Olyan eredmény ez, amit egy szőlőgazda sem hagyhat figyelmen kívül. Most ősszel és a téli hónapokban van ideje a szőlő műtrágyázásának, amit tulajdonképpen egy szőlőbirtokosnak sem volna szabad elmulasztani. Akik nem bírnak e tekintetben elég jártassággal, forduljanak a legközelebbi Mezőgazdasági Kamarához, amely a szőlő trágyázására vonatkozólag megadja a kellő tanácsot s a műtrágyarendelést is elintézi az illető gazdák helyett.

„Wächter II.“

„Wächter II.“, a bükki jóhírű szimentáli tenyészet telivér törzsbikája. A szimentáli az ideális hazai pirostarkatenyésztésünkben. Célit csak úgy érhetünk, ha állandóan hozunk be a szimentáli szülőföldjéről elsőrangú tenyészállatokat s ezeknek vért csepegtetjük pirostarka állományukba. Ilyen szép importbikát mutat be mai képünk, melyet a bükki cukorgyár gazdasága vásárolt Svájcban, törzstenyésztésében levő teheneinek fedezetésére.

A lucernások őszi ápolása. Tudvalevő, hogy a lucernások nemcsak nagyfomögű, de egyszersmind a legfejérjedsűbb, a legértékesebb takarmányt szolgáltatják, amely főleg növekedéskor részére a legkitünőbb téli takarmány. Ezért szükséges, hogy a gazda nagyobb odaadással ápolja lucernáját, aminek most az őszi vetések befejezte után volna ideje. Ez az ápolás elsősorban is abból áll, hogy a talajt keresztül-kasul való fogaolással megnyitjuk, hogy az eső behatolhasson, hogy a tél fagyja átjárhassa a talajt. De ugyanakkor kell azt trágyáznunk is itt elsősorban nemcsak arra kell gondolnunk, hogy a talaj bőségesen tartalmazzon foszforosat, hanem arra is, hogy a lucerna egyike a legmészigényesebb növényeknek s így igazán helyesen akkor járunk el, ha 3—4 évenként, ősszel szénsavas mesztrágyát szórunk a talajra, 6—10 q-t hintvén ki kat. holdanként. (Beszerezhető a Mezőgazdasági Kamarák útján.) Majd pedig minden 2—3 évben, olyankor, amikor nem meszezzük, szuperfoszfáttól hintsünk rá, 150—200 kg.-ot kat. holdanként. Aki ilyen gondosan jár el s lucernáját minden ősszel megfogaolja, minden 2—3 évben szénsavas mesztrágyával, majd pedig a következő évben szuperfoszfáttal trágyázza meg, az nemcsak arra lehet elkészülve, hogy lucernása kétszer annyit ideig tart, mintha ezt a munkálatot nem végzi, de arra is, hogy kétszer olyan nagy terméseket fog arról kaszálni. A késő őszi napokban ne legyen fontosabb munkája a gazdának, mint lucernái ápolása és javítása.

Vetőgumó gyűjtése a burgonyaföldön. Minden növénynél csakis a kifogástalan csiraképességű vetőmag ad kielégítő termést. Áll ez természetesen a burgonyára is, sőt fokozott mértékben, mert itt (nem úgy, mint más növénynél) a vetőgumó csirázása nem egy új élet kezdetét, hanem az előző évi növényegyet egy-egy részének a továbbélését és továbbfejlődését jelenti. Ha tehát beteg gumót ültetünk, ez az előző évi betegséggel kezdű fejlődését. A különböző betegségek (levél-sodródás, fodrosodás stb.) a gumók külsején nem idéznek elő elváltozásokat, ellenben a növényzetben könnyen felismerhetők. Ezért ha egészséges és bőventermő vetőburgonyára akarunk szert tenni, már burgonyaszedéskor kell a szükséges válogatást eszközölnünk, úgy, hogy csak a teljesen egészséges és bőventermő tövek termését szedjük meg vetőgumónak. Az egészség és bőventermőség mellett a vetőgumónál igen fontos követelmény az is, hogy az fajtaazonos és fajtisza legyen. Fajtaazonosság alatt azt értjük, hogy a termelő burgonya tényleg olyan fajtájú legyen, amilyennek mondják; fajtiszaság alatt pedig azt, hogy az egész vetőburgonya egy fajtájú gumókból álljon. Az összekevert fajtájú burgonyával baj van a kelésnél, fejlődésnél s a burgonyakereskedelemben is csak selejtárúként szerepel. Ép úgy, mint az egészségi állapotot és bőventermőséget nem lehet csupán a gumók vizsgálata által megállapítani, nem lehet a fajtaazonosságot és fajtiszaságot sem. Ellenben a termelés folyamán az egyes fajták között már sokkal nagyobb különbségek mutatkoznak. Az egyik fajta erősebb, felfelé álló, a másiknak vékony, elterülő a szára, egyiknek kicsi, másiknak nagy a virága, egyiknél fehér, másiknál színes a virág stb. A vetésre szánt burgonya válogatása felelet egyszerű. Csak néhány ügyes munkásra van szükség. Minden munkásra 3—4 sor burgonya számítható. A munkások, végigmenve a sorokon, a szép és erőteljes bokrokat vágják ki. Ha a kivágtott bokor alatt

sok és szép, lehetőleg egyenlő nagyságú gumó van, akkor felszedik vetés céljára, ellenkező esetben otthagyják. Utánuk más szedők jönnek, akik aztán minden otthagyt burgonyát összeszednek. Ez utóbbiak által felszedett burgonyát már nem használjuk vetésre. A vetési célra szánt burgonyát meleg és nedves helyen ne tartsuk; ugyancsak ártalmára van, ha gyenge takaró alatt télen megfázik, nem is beszélve a megfagyásról.

A télre eltett gyümölcs rothadása. A gyümölcstermelés gondoljai még nem érnek véget azzal, hogy a fán lévő gyümölcsök jó fejlődésére, káros rovarok irtására, gombabetegségek elleni védekezésre nagy gondot fordítottunk. Sokszor fáradtságos munkánk gyümölcsét halomra döntik azok a károk, amelyek a télre eltett gyümölcsöket fenyegetik. A gyümölcsöknek a tél folyamán való megóvására már a beraktározás előtt figyelmet kell fordítanunk. Legtöbbször az az oka a rothadásnak, hogy nedves, vagy rothadt állapotban kerültek a teleltető pincébe. Ezenkívül a „varasodás“ nevű gombabetegség is érzékeny veszteségeket szokott okozni. De előfordulhat a rothadás teljesen egészséges gyümölcsökön is akkor, ha a teleltető helyiség magas páratartalmú. Még inkább akkor, ha a magas páratartalomhoz fülledt levegő is párosodik. Ami tehát már most a rothadás megelőzését illeti, a következőket tartuk szem előtt: soha se tegyünk el rothadt, penészes varas gyümölcsöt, nem alkalmasak ezenkívül télre való eltevésre a lédús gyümölcsök. Ezek igen könnyen rothadnak. A pince magas páratartalmát és fülledt levegőjét gyakori szellőztetésekkel kell ellensúlyozni. Ha a páratartalom így sem csökkenne, klórkalciummal mesterségesen kell a levegőt szárítani. A klórkalciumot, amelynek az a tulajdonsága, hogy a nedvességet magába szívja, egy rossz vödörbe, vagy nem használt mosdótálcába helyezzük s a benne összegyűlt vizet időnként kiöntjük. A pincében természetesen nem szabad kiöntenünk, mert akkor nem érhetünk el eredményt. A klórkalciumon kívül az égetett més is megteszi ugyanezt a szolgálatot.

Mivel etessük az angol malacot? Háromhetes koráig az anyatején kívül nem kap semmit az angol malac. Ettől kezdve azonban már nem lesz elégséges az anyjától kiszopható tejmennyiség arra, hogy az angol malac gyors fejlődésre képes testét a kívánatos mértékben növelni tudja. Az anyatej mellett ekkor már szemes takarmányokat is adjunk neki. Árpa, búza, zab, de semmiesetre sem rozs, legyenek azok a szemes takarmányok, melyek ekkor a kismalac táplálékát képezik az anyatej mellett. Jó ezeket a takarmányokat szemesen elszórni nekik, hogy a szemes eleség rágásával fogukat a rágó munkára szoktassák s így ezáltal foguk szilárdságát fokozzák. A malac ezen takarmányokból annyit egyék, amennyi neki jól esik. Egyhónapos korukig a fentebbi szemes eleség bármelyikét külön-külön is adagolhatjuk, ámde ettől kezdve célszerű keverten etetni az abrakot. Igen jó abrakkeverék az egyhónapos malacnak a következő: 8 rész (árpa, zab, tengeri) dara és 2 rész hal-, vér- vagy húsliszt. A fiatal szervezet csontjai csak akkor fognak jól fejlődhetni, ha emellett a dús fehérjetartalmú keverék mellett

A világ legjobb bohóca.

Képünk a világhírű bohócot, Grock-ot ábrázolja, aki a varieté-színpadokról már megneveztette az egész világot. Valami csodálatos képesség birtokosa ez az ember, aki mókáival, fintorai-val és tréfáival óriási vagyont szerzett. Grock egyébként fiatal korában Bethlen István gróf miniszterelnök nevelője volt. Baloldali képünkön Grock, mint bohóca, a jobboldalin Grock, mint tisztos polgár foglal helyet.

a takarmányban megfelelő mennyiségű ásványi anyagot is nyerne. Ezért tehát még egy rész szénsavas meszet is kell a keverékhez adnunk. A választott malac (9–10 hét szoptatás után) takarmánya a zabon, árpán, tengerin, állati eredetű tápliszteken kívül: olajpogácsa (len-, napraforgó-, tökmagpogácsa), korpák, szárított szeszmoslék, hüvelyesmagvak, párolt burgonya, lédús zöldtakarmányok. Az abrakfélék körülbelül egynegyedrészt képezik a malacokkal etetendő takarmányoknak.

Rejtvénypályázat.

A „Vasárnap“ nyolcadik versenye.

Olvasóink sürgető levelei arra indítottak bennünket, hogy *nyolcadik* pályázatunkat szorgalmas rejtvénykészítőinknek engedjük át, hadd versengjenek — most már másodszer — a *Vasárnap legjobb rejtvénykészítője* címért.

Olvasóink bizonyosan emlékeznek reá, hogy az idei *első* pályázatunkra is rejtvényszerkesztést tüztünk ki feladatul. Akkor betű- és szórejtvényt kellett készíteni, most pedig képrejtvényt.

A feladat a következő: tessék *képrejtvényben* megszerkeszteni és megrajzolni ezt a nemes nevet:

Rothermere lord.

Azért választottuk ezt a nevet, hogy a porbasujtott magyarság legigazabb és legeselekvőbb barátjának nevét minden magyar megtanulja. Ismételjük, ebből a névből *csak képrejtvényt szabad készíteni*. Azt, aki másfajta rejtvényt, például betű-, szó-, szám-, keresztszó-, pótló-, pont- vagy névrejtvényt küld, vagy nem a Rothermere lord nevéből szerkeszti meg pályamunkáját, *kizárjuk a versenytől*.

Rothermere lord nevét jó rejtvényben megcsinálni nem könnyű feladat, tessék tehát alaposan foglalkozni vele. Ne érje be senki a legkönnyebb és kézenfekvőbb megoldási lehetőségekkel. A *rejtvény legyen ötletes, nehéz és természetesen hibátlan*. Senkit se bántson, hogy *nem tud rajzolni*: rejtvénypályázatot hirdettünk és nem rajzversenyt. A rajz jóságára, vagy rosszóságára ügyet se vetünk. A rejtvény legyen jó, ez a döntő szempont.

A pályázat feltételei

szerint a versenyen résztvehet *minden olvasónk*, akár előfizetője, akár vásárlója lapunknak. Csupán a következők szigorú szemeltartására hívjuk fel a figyelmet: a pályázó rejtvényét vagy rejtvényeit *egy* darab papírlapra írja le. Azon a papírlapon, melyen a pályamunkát beküldjük, semmiesetre se legyen *más közlés*. Ne írjon rá tehát senki rejtvénymegfejtést, tréfát, verset vagy tanácskérést.

Ha valaki a pályázatra szánt rejtvénnyel egyszerre — a postaköltség megtakarítása végett — mást is akar küldeni, a mástermészetű közlést külön papírlapra írja le. Azon a papíronon tehát, amelyiken a pályamunkát beküldjük, ne legyen semmi más, mint legfelül ez a szó: *Pályázat*, ezután következzen a *rejtvény*, legalul pedig írja le a pályázó tisztán és olvashatóan a *nevét, foglalkozását, pontozási lakcímét és életkorát*.

A pályamunkák beküldésének határideje december hó 15-ike.

Elkésve érkező rejtvényeket nem veszünk tekintetbe. A rejtvénypályázat eredményét a *Vasárnap* jövő évi, *január hó 8-iki számában hirdetjük ki*. A pályázatra beküldött rejtvények közül az *öt legjobbat értékes könyvjutalomban részesítjük és a nyertes munkákat közzé tesszük a Vasárnap-ban*.

A pályázat kiírása természetesen nem azt jelenti, hogy olvasóinknak most már be kell szüntetni a *Vasárnap rejtvényrovatába szánt rejtvények* küldését. Erről szó sincs. Tessék ezután is küldeni rejtvényeket, csakúgy, mint eddig. Most azonban kettős alkalom kínálkozik: egyik a *rejtvényrovat*, a másik a *pályázat*.

Vak leányka az ábécé előtt.

A világtalan teremtés ujjaival tapogatja ki a domború betűket.

VASÁRNAPTÓL-VASÁRNAPIG

GAZDATÁRSADALMI HIREK

A mezőgazdaság helyzete.

Az Országos Mezőgazdasági Kamarához beérkezett jelentések szerint a szüreti eredmények, különösen a Hegyalja vidékén, a várakozásnál rosszabbak voltak, ami a fagykárokon kívül annak is tulajdonítható, hogy a szőlősgazdák pénztelenségük miatt nem tudták szőlőjükhöz a szükséges munkákat megadni. Súlyos panaszok hangzanak az ország minden részéből a tejértékesítés ellen. A tejtovallatok újabbán minden különösebb indok nélkül leszállították a gazdák részére a tej árát s míg az ország legtöbb helyén s különösen a Dunántúlon eddig 16 fillér volt az átlagos tejár, az most 14—14,5 fillérré csökkent. Tekintve, hogy a tej jelzése megszűnt, a gazdák nemhogy árcsökkenést, hanem éppen ellenkezőleg, áremelkedést vártak s majdnem tehetetlenül állanak a tejtovallatokkal szemben, amelyek a tejárakat mindenkor csak utólag állapítják meg. Éppen ezért a legerélyesebben sürgetik a tejértékesítés megszerzését, mert enélkül a szarvasmarhatenyésztés fejlesztésére irányuló minden törekvés kárba vész. A bor iránt nem mutatkozik kereslet, legfeljebb csak a helyi vendéglőknek lehet egy kis mennyiséget eladni. Az ország keleti részein az alacsony terményárakat panaszolják, amelyek különösen a rossz utak és a szervezetlen értékesítési viszonyok miatt messze alatta vannak a budapesti tőzsdei áraknak. A Duna—Tiszaközén az árak már inkább igazodnak a budapesti tőzsdehez, sőt a Budapesttől távolabbi helyeken egyes takarmányfélésekért és tengeriért még a tőzsdei áron felül is fizetnek. A tavasz folyamán fokozatosan javult hitelviszonyok az aratás óta folytonosan rosszabbodnak. Általános pénzhiány tapasztalható, a hitelkereslet ezzel szemben nagy s ami pénz mégis kapható, annak is átlagosan 13—15% a kamata. A haszonbér általánosságban csökkent, a föld adás-vétel forgalom pedig igen gyenge, mert a mai viszonyok között sem a haszonbért, sem a földárat nem lehet jövedelmező befektetésnek tekinteni, különösen akkor, ha az összeg egy részét a mai magas kamatú hitellel kell fedezni.

Az adózásra vonatkozólag Fejérmegyében arról tesznek jelentést, hogy az adófelszámamlási bizottság méltányosan bírálja el a felelőbevételeket, az ország többi részében azonban majdnem kivétel nélkül olyan jelentés érkezik, hogy a beígért adómerséklésnek a gyakorlatban semmi eredménye nem mu-

latkozik. A munkáviszonyok a múlt év hasonló időszakánál jobbak, a kedvező időjárás elegendő munkaalkalmat nyújtott a mezőgazdaságban is, meg az egyéb közmunkáknál is.

Az olasz mezőgazdaság nagyarányú fejlődése.

Jablonski József dr., a magyar királyi rovtartani intézet igazgatója, aki résztvett a legutóbbi mezőgazdasági kongresszuson, kijelentette, hogy maga is meggyőződött arról a rendkívüli haladásról, amelyet az olasz nép a mezőgazdaság terén tett. Ezidőszertint — mondotta — Olaszország talajának nagyobb része művelés alatt áll, még pedig olyan tökéletes megmunkálás alatt, amely felett csupán őszinte csodálkozását fejezheti ki. Egyébként alkalma volt arra is, hogy tapasztalja a mezőgazdasági gépek mindenféle fajának intenzív használatát, válogatott vetőmagvak, valamint a legjobb minőségű trágyák alkalmazását. A gabonakampány eredményei egyenesen csodálatraméltóak. A gabonakiállítás a legőszintébb csodálkozással töltötte el s azok a valóságos eredmények, amelyeket elértek, kétségtelenül felismerhetők.

A földművelésügyi minisztérium az eladó borokról jegyzéket készített.

A földművelésügyi minisztérium borászati osztálya a szőlősgazdák érdekében az országban lévő eladó borkészletekről állandó borjegyzéket szándékozik vezetni. Az eladó borok jegyzékét a szaklapokba, „eladó borok” című listán díjtalanul közléseztik, mindazok tehát, akiknek eladó boruk van, készletüket legkésőbb minden hó 20-ig a földművelésügyi minisztérium borászati osztályának saját érdekében egyszerű levelezőlapon, írásban jelentésük be. A bejelentésnek alkalmaznia kell az eladó nevét, a bor tárolóhelyét, a bor színét, fajtáját és mennyiségét. Egyszeri bejelentés kéthónapi érvénnyel bír. Ezután újból be kell jelenteni, mert különben a jegyzékből törlik. Aki bejelentett borát eladta, az költség- és munkamegtakarítás céljából szintén sürgősen közölje. Az első lista december első napjaiban jelenik meg.

A szarvasi gazdasági tanintézet megnyitása.

A szarvasi középfokú gazdasági tanintézet, amelyet Teszoldik Sámuelről neveznek el, elkészült. Az iskolát december 11-én avatják fel nagyszabású ünnepség keretében, amelyen Mayer János földművelésügyi, Pesthy Pál igazságügyi miniszter és Schandl Károly államtitkár is beszédet mond.

Vak gyermekek tanítása.

Képünk a fővárosi „Vakok József Nádor Intézetében” készült. Az intézet egyik tanára Európa Dombormívű térképén földrajza tanítja vak növendékét.

Tűz-, jég-, élet-, betörés-, baleset- és szavatossági biztosítást legelőnyösebben köt a
GAZDÁK BIZTOSÍTÓ SZÖVETKEZETE

Képviselet minden városban és községben.

Központ: Budapest, IX., Üllői-út 1. szám.

Ki tud leggyorsabban tányért mosni?

Amerika: a versenyek hazája. Ott nemcsak szépség- és sportversenyeket rendeznek, hanem a világon mindenre versenyeket írnak ki. Legutóbb például egy élelmes üzletember versenyt hirdetett arra, hogy ki tud leggyorsabban leg több tányért megmosni és szárazra törölni. Ha valaki egy tányért a munka hevében ösztört, kiesett a további versenyből. Képlink a furcsa verseny bájos győztesét ábrázolja.

Az Alsódunántuli Mezőgazdasági Kamara talajvizsgálatai.

Már említett tettünk arról, hogy az Alsódunántuli Mezőgazdasági Kamara a körzetéhez tartozó Baranya, Somogy, Tolna és Zalavármegye területén széles körben talajvizsgálatokat végez, amely vegyi vizsgálatoknak az a célja, hogy megállapítván a különféle talajok összetételét, tanácsot adhasson a különféle műtrágyák keszteri használatára. Ujabbban nemcsak a szántóföldi, hanem a szőlőterületek talajvizsgálatait is megkezdik és ennek a következetes munkának az a végső célja, hogy idő folyamán megállapíthassák a kamarai szántóföldi művelés alatt álló területek talajvizsgálatai kataszterét.

Biztosítások állatainkat.

Az Alsódunántuli Mezőgazdasági Kamara, hogy az állattenyésztő gazdák kezén lévő és évről-évre értékesebb tenyészanyag megóvását elősegítse és az abban előforduló károsodásoktól a gazdákat megvédje, a körzetéhez tartozó vármegyék alispánjaihoz és főszolgabíráihoz körlevelet küldött, amelyben az állatbiztosítások megkötésének fontosságát parkodott ki-domborítani. Ma már a nép kezén is nagyon szép értékes és kiváló hasznosítású tenyészanyag van, amelyben egy esetleges járványos betegség óriási károkat okozhatna. Ez a veszedelem járul el a gazdákról akkor, hogyha a kamara felhívásában megjelölt módokat szerint való állatbiztosításokat megkötik.

Országgyűlési képviselők a Hangya ipartelepein.

Az országgyűlési képviselőknek tekintélyes csoportja látogatta meg a napokban a Hangya-szövetkezet hatalmas központi ipartelepeit. A képviselőket Balogh Elemér dr. felsőházi tag, a Hangya vezérigazgatója fogadta és kalauzolta. Megtekintették a hatalmas tárházat, az albertfalvai gyufagyárat, vegyészeti gyárat és végül a budafoki borpincét. A látogatást befejező uzsonnán az első felköszöntőt Balogh Elemér mondotta, majd felszólalt Tomcsányi Vilmos Pál, nyug. igazságügyminiszter, Pintér László és Patacsy Dénes.

Pasztulánk, vesszünk...

A törvényhozás intézményesen akar gátat vetni a nemzet testét-lelkét pusztító gyilkos kórnak: az egykének. Minden magyar ember örömmel üdvözölheti a kormányzat erélyes elhatározását, amellyel végre megakadályozza, hogy Magyarország is az elméletlenedés szomorú sorsára jusson. Hiszen vannak vidékeink, ahol egyetlen gyermeket sem lehet már látni, ahol nem lehet hallani az élet legédesebb muzsikáját, a gyermekcsevegést. Siralmas csendet, a temető csendjét lehetik ezek a pusztuló magyar falvak, amelyeknek nincs fiatalságuk, csak töpörödött öregjeik. Pedig sok, nagyon sok magyar gyermeknek kellene születni, hogy álljuk az örök élethalálharcot, amelyet már ezer esztendeje állunk jó- és balszerencse változásaiban. Köröskörül szapora népek élnek, jaj nekünk, ha lemaradunk az élet versenyében. A korhadt fa, amely nem terem gyümölcsöt „kivágatik és a tűzre vették”. A korhadt nemzet is elhull, elfogy, észrevétlenül és megsiratlanul. Ez legyen a sorsunk, a jövőnk, a végzetünk? Nem azért jöttünk mi ki ős, nagy Ázsiából s nem azért verekedtünk ezer éven át a világ négy tája felé...

Mayer János archépa Hódmezővásárhelyen. A Belső Erzsébeti Gazdakör most leplezte le fényes ünnepség keretében Mayer János földm. miniszter és Zsarkó Ferenc korelnök arc-képét. A Faluszövetséget Szekeres László dr. főtitkár, a városi tanácsot Fejérváry Bertalan dr., Nagy Gábor tanácsnok, Mucsi Pál dr. tiszti főorvos a régi iskolatársakat, Somogyi József dr. ref. jelkés tanár és Zsarkó Péter főjegyző a szomszédos köröket képviselték. Az ünnepség Somogyi József lelkész beszéddel kezdődött, amelyben kiemelte az ünnepek nagy érdemét. Utána Szekeres László, az olasz agrár kérdések eredményes megoldásáról tartott előadást, egybekapcsolva a magyar tanyai élet problémáival. Szombati Imre elnök a gazdasági szervezkedést sürgette, amelyre nagyon rá van szorulva a tanyai nép, mert benne látja azt az erőt, amely gazdasági helyzetét javíthatja. Az elnök szavai után egy kis iskolás leány megkoszorúta a hősök emléktábláját. A szépen sikerült ünnepély a Hinnusz szavaival ért véget.

Hutyra Ferenc dán kitüntetés. A kormányzó megengedte, hogy szepeshelyi Hutyra Ferenc dr., az Állatorvosi Főiskola ezidei rektora, felsőházi tag, a Dán Dannebrog-rend II. osztályú középkeresztjét elfogadja és viselhesse.

Bem apó napja Magyarországon. A lengyel kormány elhatározta, hogy Bem József honvédtábornagynak a kisázsiai Aleppóban nyugvó hamvait Magyarországon át hazaszállítja szülővárosába, Tarnova és ezzel kapcsolatosan halálának hetvenhetedik évfordulóján, december 10-én, Lengyelországban országos Bem-napot rendez. Minthogy Bem apó a magyar szabadságharcnak is legendás hőse volt, a Magyar Országos Bem-Bizottság elhatározta, hogy december 11-én, vasárnap, Magyarországon is országos Bem-napot rendez, amelynek során minden városban díszgyűléseken üllik meg az évfordulót.

Az olasz miniszterelnök nem fogad el ajándékokat. A különböző olasz egyesületek, egyletek és magánosok az utóbbi időben mind sürűbben fordulnak hódolatukkal Mussolinihez, akinek gyakran jelentős értékű tárgyakat ajánlanak fel. A miniszterelnök ezért most elhatározta, hogy többé semmiféle ajándékokat nem fogad el és annak az óhajának adott kifejezést, hogy az ajándékoknak szánt összegeket a jövőben juttassák jótékonyági célokra.

Patkányok, egerek és mezei egerek irtására legjobban ajánlható a „Ratinol” irtóanyag, mely fertőző betegséget plántál az illető állatfaj közé és gyökeresen kiirtja. Más állatra vagy emberre nem ártalmas. Ugyanitt beszerezhető sváb, ruszn., csótányirtószerek is. Póstsztétküldési hely: „Ratinol” Laboratórium, Budapest, VII., Murányi-u. 36.

PETROLEUM-KÁLYHA

(a technika csodája) tiszta, üzembiztos, füstcső nélkül ég, csodás meleget ad, legolcsóbb tüzelés. — Árak P 30-tól nagyság szerint.

Petroleum-gyorsfűzők. — Viharlámpák. — **KARBID.** — Acetylenégők és összes kellékek

Shállítja a közismert szaküzlet:
SCHVARCZ JÓZSEF ÉS TÁRSA BUDAPEST
VILMOS CSÁSZÁR-UT 53.
(Alapítva: 1884.)
Cégtulajdonos: Műszaki Unió R.-T.

A húség ünnepe. A földmivelésügyi miniszter elismerő oklevéllel és pénzjutalommal tüntette ki *Vámosi István* és *Zubor István* gazdasági cselédekét, akik ötven éve szolgálnak *Mocsáry Lajos* andornaki földbirtokosnál. A kitüntetésekét *Zsóry Lajos* főszolgabíró adta át a kitüntetetteknek. *Vámosi* fia, ifjabb *Vámosi István*, az ünnepség napján kötött házasságot *Zubor* unokájával, *Mészáros Margittal*.

Követésre érdemes példa. *Sikari Kovács Mihály*, kecskeméti lakos és felesége egész vagyonukat hősihalát halt fiúk emlékére építendő, ötvenszemélyes fiúárvaházra hagyományozták. Az árvaházat „*Sikari Kovács Zoltán fiúárvaháza*” elnevezéssel *Kecskeméti* kívánják építtetni a végrendelekzők. A végrendeletet most hirdette ki a kecskeméti közjegyző.

Az oláhok letartóztattak egy budapesti egyetemi tanárt. *Kiss Ferenc* egyetemi magántanár, a budapesti I. számú anatómiai intézet adjunktusa, szílei meglátogatására az ősszel Erdélybe utazott. Az oláh szigürancia a magyar tanárt letartóztatta azzal az indoklással, hogy *Kiss Ferenc* a trianoni békeszerződéssel kapcsolatban az oláhokat becsmérő kijelentést tett. Két hétig fogva tartották, majd szabadon engedték ugyan, de Nagyszombatban internálták. Budapestre csak kaució ellenében hajlandók visszaengedni. Az egyetem tanári kara azzal a kérelemmel fordult a külügyminiszterhez, hogy diplomáciával közbe lépésel szerezze vissza *Kiss Ferenc* dr. szabadságát.

Megmérgezte magát a bíró előszobájában. Magánokirat-hamisítás büntette címén vont felelősségre a budapesti törvényszék *Roth Lipót* Ágostont, aki a vádirat szerint a Magyar Általános Hitelbankot tizenkéntmillióval károsította meg, három évvel ezelőtt. Reggel kilenctől délig kellett várakoznia a bíró előszobájában *Rothnak*, aki ez alatt hatvan gramm *aszpirinnel* megmérgezte magát. Mikor az ő ügyének tárgyalására került a sor, már oly rosszul lett, hogy a tárgyalást félbe kellett szakítani, öt pedig, gyomormosás után, a mentők a lakására szállították.

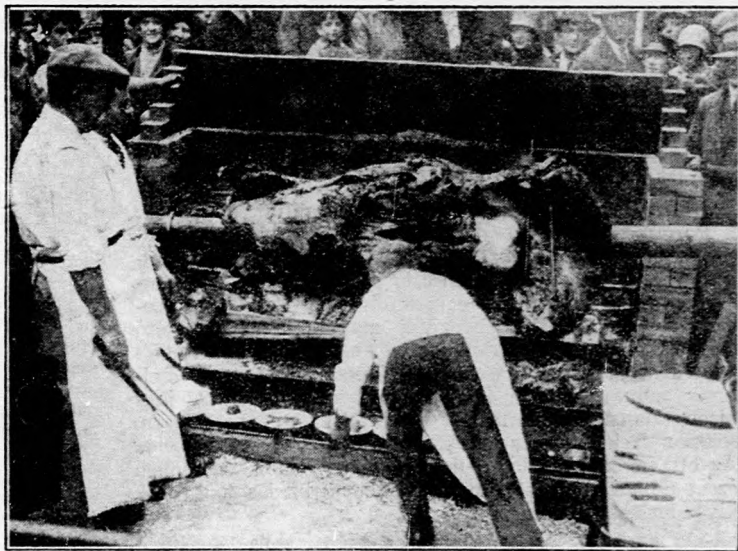
Felhívás a nótakedvelőkhöz! A következő sorok közlésére kértek fel bennünket: „Nagy utánjárással s költséggel 288 kivaló zeneszerzőtől 100 legujabb irredenta dalt összegyűjtve, két szálamra átirva *Szálljon a dal!*... címen közre akarok adni azzal a céllal, hogy a gyermekek és az ifjúság lelkén át előbbre vigyük Nagy-Magyarország feltámadását! A gyűjtemény szé dalai hangterjedelmre s tartalomra az elemi iskolák alsó- és felsőosztályai és a levente-ifjúság részére vannak átdolgozva és bármely hazafias alkalomra a második szálammal együtt könnyen betníthatók. A gyűjtemény felosztása a következő: I. *Szálljon a dal!* (Dalok a dalról.) II. *Isten, haza...* (Imák, énekek a hazáért.) III. *Emlékezünk!* (Dalok Rákóciról, Kossuthról stb.) IV. *Sir egy ország...* (Erdélyt, a Felvidéket, Bácskát stb. sirató nóták, Trianon!) V. *Ünnepeljünk.* (Márc. 15., okt. 6., hősök emléke, hősök szobránál alkalmi dalok.) VI. *Reméljük!* (Víg dalok, leventenóták, indulók stb.) A gyűjteményhez *Révfy Géza* országos híri zeneszerző írt előszót, kinek neve biztosítja a gyűjtemény értékes anyagát. Kérem tehát tanítótársaimat, a lelkész és jegyző urakat, mel tóztassanak könyvem megjelenését előeffiten! és hogy a nyomtatandó példányok száma és az óriási nyomdalköltség fedezésének biztosítása felől rájékozva legyenek: kegyeskedjenek négy példány előfizetési árát (bolti ára 6 pengő lesz) rövid időn belül alulírt címre elküldeni, esetleg levelezőlapon kötelezőleg kijelenteni, hogy az összeget dec. 10-ig megkapom, vagy felhatalmazást adni utánvételezésre. Fentieket hazafias üdvözléssel kéri: *Főv. nyessy János* ref. tanító, énekeszér *Sajókereesztúr*, u. p. *Sajóceceg*, Borsodmegye.

Az amerikai bevándorlás új szabályozása. *Davis* amerikai államtitkár mostanában ismertette az új bevándorlási tervezetet, amely lényeges újításokat foglal magában. Amerikai férfiak külföldi feleségei eddig a bevándorlási kvótán felül is beutazhattak, a jövőben *amerikai asszonyok külföldi férjei is beutazhatnak gyermekeikkel együtt, ha ezek még nem haladták meg huszonegyedik életévüket.* Ezenkívül a megállapított kvótán felül beengedik oly külföldiek feleségét és kiskorú gyermekeit, *akik 1924 július elseje előtt törvényszerűen vándoroltak be.* A vízumkiadásnál követelt azt az általános gyakorlatot, hogy a *mezőgazdasági munkásokat előnyben részesíteték, felfüggesztik, ezzel szemben amerikai farmereknek és iparosoknak a szerződéses munkásokra vonatkozó rendelkezések felfüggesztésével megengedik, hogy külön indítványra a külföldről olyan munkásokat hozathassanak, akikre sürgős szükségük van, de Amerikában nincsenek.*

Meghalt az ország legöregebb asszonya. *Csoszor Györgyné*, Magyarország legidősebb asszonya, százöt éves korában most halt meg *Battonyán*. A százöt éves asszony sohasem volt beteg és minden szenvedés nélkül szenderült jobblétre.

Esküvő helyett vérfürdő. *Gál János* soffőr *Dinnyésen* meg akart esküdni menyasszonyával, *Kiss Teréz* gazdalaénnyal. A leány azonban vőlegénye szemébe mondta, hogy már nem őt szereti, hanem régi ismerősét, *Micheller Lajost*. A soffőr feldühödött, előrántotta revolverét s agyonlőtte *Kiss Terézt* és *Micheller Lajost*. A lövöldözés zajára egy szomszéd, *Gábor Ferenc* sietett be a szobába. Mikor *Gál János* észrevette a betépet, fegyverét a gazdára sította. *Gábor Ferenc ugyancsak holtan esett össze.* A soffőr ezután *szíven lőtte magát.*

Halálos végű ostoressapás. *Mészáros Miklós* 65 éves kigazda a hőmezővársárhelyi kórházban tetanusz-mérgezésben meghalt. A szerencsétlen ember úgy kapta a borzalmas bajt, hogy néhány héttel ezelőtt egyik társa véletlenségből feléje sujtott s az ajkán lévő seb fertőzése folytán vérmérgezést kapott.

Ökörüstés Angliában.

Stradford angliai városkában évente nagy népiünnepélyt szoktak rendezni, melynek fénypontja az ökörüstés. Egy ökröt nyársra húznak, megsütitik és a népiünnepély résztvevői ingyen falatozhatnak belőle. Képünk a nyársra húzott ökör nyilvános megsütitését ábrázolja.

**LOKOMOBIL-, FECSEKENDŐ-,
CSÉPLŐMENTŐSZEKRENYEK,
SZÁRNSZIVATTYÚK, TÖMLŐK,
CSÖVEK, ARMATURÁK
minden üzemszükségleti cikk.**

VERMOREL-PERMETEZŐK
eredeti francia és hazai gyártmány.
RÉZGÁLIC, RAFFIA, KÉNPOR.

SCHVARCZ JÓZSEF ÉS TÁRSA, BUDAPEST
Vilmos császár-út 53. (Alapítva 1884.)

A művelt Nyugat.

Ebben a csonka országban — amelyet a művelt Nyugat csonkított meg, levágott tagjait prédául dobván a balkáni kultúrátlanságnak — minduntalan felhangzik az ijedt kiáltás: Mit szól hozzá a művelt Nyugat? — Mit szól ehhez, mit szól ahhoz... tén még lélegzetet sem merünk venni a művelt Nyugat becegyezése nélkül. Ki hát, mi hát az a művelt Nyugat, amelynek a véleménye annyira fontos, hogy valóságos mumus lett ebben az országban? Kiesoda, miesoda az a „művelt Nyugat“, hogy boldog alázattal várjuk elismerését és gyórárt megvetését? Mondanunk sem kell, hogy igazi magyar ember nem sokat törődik azzal, hogy mi a véleménye egy párisi vagy berlini zúgáposckának, vagy zúggyesületecskének: a mi életünkéről és cselekedeteinkről. Már pedig az úgynevezett „művelt Nyugat“-ot ezek jelentik a mi örökösben Nyugat felé sandítóink szemében. A „művelt Nyugat“ az az ismeretlen krampusz, amelynek nem tetszik, hogy a megcsonkított földön is magyar akar maradni a magyar. Nem tetszik neki, hogy még mindig kedvünk van az élethez s hogy erőnk, akaratunk is van hozzá. — Nem fontos az a művelt Nyugat, amelyre nálunk bizonyos oldalon oly előszeretettel hivatkoznak. Nem fontos, mit tartólunk, mert nem jelenti az igazi művelt Nyugat közvéleményét. Ez a nyugati mumus nem is ér rá mindig, hogy velünk törődjék. Olykor-olykor más is leköti az idejét. Mint például a — köztényhamisítás.

Rothermere-serlegért küzdenek a magyar tenniszezők. Magyarország nemes barátja, Rothermere lord, aki maga is nagy híve a tenniszsportnak, elhatározta, hogy tenniszdíjat tűz ki, amelyért évenként valamennyi magyar város versenyezne. A Rothermere-díjat, egy csodaszép ezüstserleget, Ludwig Pál tanár tervezte és magyar ötvösművészek készítik el. A Magyar Tennisz-Szövetség valószínűen már a jövő évre kiírja a Rothermere-serlegért folyó versengést.

Halál a kibékülés után. Bácsbokodon régi idő óta baragosa volt egymásnak *Latinicsies Antal* és *Szalai János* cipész. A napokban azután, hogy, hogy nem, kibékült a két haragos és ennek öröme nagy mulatozást csaptak a vasuti vendéglőben, ahonnan éjjel vidám hangulatban indultak hazafelé. Nem tudni, hogy mi történt útközben, de Szalai vérző fejfel, Latinicsies pedig két mellszúrással érkezett lakására. Latinicsies sérüléseibe pár nap múlva belehalt. Az orvos megállapította, hogy szívzúrást kapott, ennek dacára csodálatosképpen még saját lábán haza tudott menni. Szalai Jánost gyilkosság gyanúja alatt letartóztatták, a vizsgálóbíró azonban bizonyítékok hiányában szabadlábra helyezte.

Borzalmas nyomorban élnek a braziliai magyarok. A *Parlamentközi Kereskedelmi Konferencia Magyar Csoportja* ülést tartott, amelyen *Petri Pál* dr. kultuszállamtitkár ismertette a braziliai Rio de Janeiroban szeptemberben rendezett konferencia lefolyását. *Petri Pál* szomorú képet rajzolt a braziliai magyarok kétségbeesett helyzetéről. A kivándorlók legtöbb esetben mint ültetvényesek vagy napszámosok élnek Délamerikában. A szellemi munkások nem igen találhatnak elhelyezést. A jogbizonytalanság tarthatatlan, mert telekkönyv nem lévén, sokszor évek keserves munkájának gyümölcse vész kárba. Az ott élő magyarokra a legnagyobb nyomor vár, éppen ezért minden eszközzel meg kell akadályozni a magyarok kivándorlását Délamerikába.

Az anyaszív. A fővárosi Apponyi-téren szolgálatot teljesítő rendőr igazoltatott egy öreg asszonyt, aki a villamosmegállónál alamizsnát kért az emberektől. Kiderült, hogy a kolduló asszony özvegy *Frunner Jánosné*, aki állítása szerint, azért koldult, hogy a fiának, aki műegyetemi hallgató és egy tanulmányon dolgozik, pénzt szerezhesen. A vizsgálat megállapította, hogy az anya előadása megfelel a valóságnak. Fia, az egyetemi hallgató, a helyből való felemelkedés problémájának megoldásán fáradozik s önfeláldozó anyja azért koldult, hogy a kísérletekhez szükséges pénzt megszerezze a fiának.

Részletfizetésre — készpénzárakon. Sokan gondolkodóba estek már azon, vajjon lehetséges-e az ilyesmi, s elmentek a Rákóczi-úti Hangszer-palotába s ott zongora-, hegedű- vagy egyéb hangszervevő vált belőlük, mikor meggyőződtek arról, hogy részletfizetésre egy fillérrel sem kell többet fizetniök, mintha készpénzzel vásárolnának.

A ceglédi hősi halottak emlékszobra. Cegléd város nyolcszáz fiát áldozta a világháború során és a nagy alföldi város polgársága most hazafias kegyelete jeleként szobrot emelt hősi halottainak emlékére. A szobrot a kormányzó leplezte le nagy beszéd kíséretében. „Két erő viszi előre a nemzetet — mondotta a kormányzó — és szerzi meg a jöletét: a munka és a takarékoság. Ha folyvást idegen kölcsönre szorulunk, akkor nem a hazánkért, hanem a külföldért élünk. Itt, a hősök emléke előtt, jusson tehát eszünkbe az, hogy csak munkával és takarékosággal szolgálhatjuk híven a hazát.“ A nagy tetszéssel fogadott beszéd után *Preszly Elemér* dr. főispán mondott beszédet, *Szilágyi Imre* plébános, *Takács Béla* református, *Törtély Lajos* evangélikus lelkész pedig megáldotta a szobrot, amelyet *Sárkány Gyula* polgármester vett át lendületes beszéd kíséretében.

A keresztényszocialista munkásság hatalmas gyűlést tartott a héten, amelyen megjelent és beszédet mondott *Tobler János* dr., *Frühwirth Máttyás* és *Csik József* országgyűlési képviselő. A szóнокok foglalkoztak a lakáskérdéssel és a tél előtt álló nagy elboacsátásokkal. Sürgették a munkásság intézményes védelmét egyes lelketlen háziurak és a gyárvállalatok tulajdonosai ellen. A gyűlés határozati javaslatot fogadott el, melyben a fenti kérdések mellett kívánta a most átszervezendő munkásbiztosító pénztárnál a keresztény és nemzeti alapon álló munkásságnak a vezetésben való részvételét, továbbá a nyolc órai munkaidő törvénybe iktatását, a rokkantság és munkanélküliség esetére szóló és a mezőgazdasági munkásokra is kiterjedő biztosítást. Végül a munkásságnak az elboacsátása, felmondás körüli jogviszonyainak újabb szabályozását.

Tizenhat új iskola a letenyei járásban. *Kleblsberg Kunó* gróf közoktatásügyi miniszter a zalamegyei *Pola* községben jelképesen felavatta a letenyei járásban felépített tizenhat új iskolát. A felavató ünnepségen résztvettek a város és vármegye előkelőségei is. A miniszter hatalmas beszédben mutatót rá az iskolák és a nép iskolázottságának jelentőségére. Elmondotta, hogy az országos népiskolai építőakció során már 3500 épület emeltek és még 4500 építését tervezik.

Gazdaggyűlés Mezőkomáromban. Az elmúlt vasárnap nagy jelentőségű gazdaggyűlést tartott a Faluszövetség *Mezőkomáromban*. A gyűlésre a Faluszövetség képviselőiben *Meskó Zoltán* ny. államtitkár, országgyűlési képviselő, a Szövetség társelnöke és *Balogh Gyula* igazgató jelentek meg, kiket a község népe lovasbandériummal fogadott. A község a Faluszövetség vezetőit *Stein Antal* főjegyző üdvözölte. *Kelemen Tamás* községi bíró megnyitó szavaiban a Faluszövetséget, mint a falusi kisebbségek igazi támaszát és érdekeinek szószólóját üdvözölte, majd *Meskó Zoltán* társelnök ismertette azokat a módokat és eszközöket, melyeknek segítségével a bajokon és a panaszokon segíteni lehet, s itt elsősorban jelölte meg a falvak szervezkedésének szükségességét, mert csak akkor lehet a célokat elérni, ha kivétel nélkül egy táborban van a magyar falu népe. A zúgó tapsmal fogadott nagy hatású beszéd után *Balogh Gyula* ismertette általános tetszéssel kísért beszédében a Faluszövetség országos szervezetét. Az előadás után megalakult a Faluszövetség mezőkomáromi fiókja, melynek elnökévé *Bende Péter* kiszegált, alelnökéivé *Stein Antal* főjegyzőt, *Bognár Károly* malomtulajdonost, *Horváth Lajos* ipartestületi elnököt és *Csuda János* napszámost választották.

Ugrás a halálba. Borzalmas szerencsétlenség történt az múlt héten a mendei vasútállomáson. *Somogyi Margit* a már induló vonatról, ott felejtett csomagja után ugrott, azonban oly szerencsétlenül, hogy fejfel befelé, a mozgó vonat kerekéi alá került. A kerekék egy pillanat alatt valósággal leszelték a kis *Somogyi Margit* fejét.

Ázsia, Amerika és Afrika őserdőiben, a tavak és nagy folyamok partjain vannak fák és bokrok, amelyeknek levele, kérge és gyantája valóságos csodás hatású. A vad törzsek papjai és varázslói ezekkel a természeti kincsekkel gyógyfytják a bennszülötteket. Ezeknek a „titkai“ sikerült az ott járt európaiaknak ellesni és az orvostudomány ily módon jutott hozzá rendkívül sok értékes gyógyanyaghoz. Az exotikus világ ritka növényi alkatrészeiből készül a *Kriegner-féle Reparatör* is, a reuma, köszvény, csúsz, bevált gyógyszerre. A *Kriegner-féle Reparatör* ára 1 pengő 60 fillér, minden patikában kapható, de csak eredeti csomagolásban, az ismert védjegygyel. **Főraktár:** *Kriegner, gyógyszerár, Budapest, Calvin-tér 1., Baross-u. sarok.*

TANÁCSADÓ

Kérdés. *Hogyan kell címezni a budatétényi misszióház igazgatójának írt levelet? (Ifj. Sz. L. Lajosmizse.) — Felelet.* A Lazaret Misszióház Főtisztelendő Igazgatójának, Budatétény.

Kérdés. *Megjelenik-e még Budapesten az Országos Pályázati Közlöny és ha igen, mi a közelebbi címe? (M. J. Marcali.) — Felelet.* Nem. Van egy Pályázati Közlöny, de azt az igazságügyminisztérium adja ki és csak a minisztérium hivatalai kapják.

Kérdés. *1. Szabad-e a kereskedőnek a 18 százalékos szuperfoszfát métermázsájáért 15–16 pengőt kérnie? 2. Milyen talajt kedvel a cikória és mennyi a cikória átlagtermése? 3. Mit tegyek a későn érkezett műtrágyáért? (Sz. G. Kocs.) — Felelet.* 1. Minthogy a szuperfoszfát ára még egy vagonnál kisebb tételnél is kilópercentenként 60 fillér és 1 mázsnál a száékért 1 P 20 fillért számít a gyár, így 1 métermázsáért a gyárnak 12 P 36 fillért kell fizetni. Bizonyára ön kiskereskedőtől veszi, ki — jogosan — költségeinek fedezéséért és mint üzleti hasznót számít még reá 2–3 pengőt. Ezért jobb, ha a kiszáradt összeállva, közvetlenül a gyártól rendelnek vagon-tételben műtrágyát. 2. A cikória legjobban szereti a középkött, mélyrétegtű, mész- és humuszban nem székölködő talajokat. Se a túlkemény agyagra, se a szegény homokra nem való. Átlagtermése holdankint 130 métermázsá. A pótkávagyarak veszik meg. Ilyen van Mosonszentjánoson. Árát most nem tudjuk. A gyárral lépjen érintkezésbe, mielőtt termeléséhez fogna. 3. A későn érkezett szuperfoszfát a kikelt vetésre is elszórható. Homokon a befogásolás felesleges, de agyagon foszfoljuk be, ha már a kikelt növények úgy megerősödtek, hogy a kitépéstől félni nem kell.

Kérdés. *Tagja vagyok a Munkásbiztosító Pénztárnak, úgyban fekrő beteg lettem, mégis hibába kerültem téppézt. Mit tegyek? (Egy hű olvasó, Csolnok.) — Felelet.* Orvosi bizonyítványt kell csatolnia a kérvényhez, amelyben a táppénzt kéri, ez esetben annak kifizetését nem fogják megtagadni.

Kérdés. *Fiatakoru vagyok, szeretném a nevemet magyaryarositani. Mit tegyek? (K. Gy. Sály.) — Felelet.* Névmagyaryarositás iránt való kérvényt a belyügyminisztériumhoz címezze adja be a szolgabírói hivatalnál. Mellékelje születési bizonyítványát, erkölcsi bizonyítványát, ha megszállt területen születte lett optálási nyilatkozatát és szülői beleegyezést. Önnél a belyegilleték 3 pengő 20 fillér, nagykörúnál 16 pengő. Jelenleg, tudomásunk szerint, y és i végzetű nevekre való magyaryarositás nem kérhető.

Kérdés. *Gazdasági tanfolyamot szeretnék végezni. Hol vannak ilyen tanfolyamok? (Sz. F. L.) — Felelet.* Téli gazdasági tanfolyamokat a m. kir. földművelésügyi minisztérium a következő helyeken tart: Békésgyula, Csongrád, Hajdudorog, Mátészalka, Nagykőrös, Székesfehérvár és Szombathely. Ide minden 15. életévet betöltött és elemiskolát végzett gazdafiú vagy gazda a téli hónapokban eljárhat. A téli gazdasági iskolák tanárai nyáron megátogatják volt növendékeiket és útmutatásokat adnak nekik arra, hogy az elméleti ismereteket a gyakorlatban hasznosítsák.

Kérdés. *Mikor fizetendő be az 1927. évi kereslet adó? 2. Mikor kell az 1927. évi kereslet után adóvallomást tenni? 3. Mikor kell az 1928. évi kereslet után adózni? 4. Hármunknak van egy cseplőgépkészletünk. A cseplőgép egyikünk tulajdona, a motor a másik kétőé. Kivethető-e ránk társulati adó? (D. J. Kálló.) — Felelet.* 1. Négy egyenlő részletben, 1927 február, május, augusztus és november 5-ig volt befizetendő. 2. Az 1927. évi kereslet után 1928. évi januárjában kell vallomást adni. 3. Az 1928. évi kereslet után 1929-ben kell adózni. 4. Ha a cseplőgép egyes része többjük tulajdona, nem társulati adót, hanem általános kereseti adót és esetleg jövedelmi adót kell fizetni.

Kérdés. *Mikor kell a mákot vetni? 2. Körülbelül mennyibe fog kerülni a nemesített tavaszi buza- és zab-vetőmag? 3. Hol lehet azokat megrendelni? 4. Hol kapható Gárdonyi Géza „Egri Csillagok” és Göre Gábor bíró úr című könyvek? (L. M. P. Szendrő.) — Felelet.* 1. A mákot legjobb tavasszal, március havában és április elején vetni. Talaja ősszel mélyen meg legyen szántva és tavasszal fogással elsímitva. Kertjéig megmunkált földet szeret. Szép, nemesített mákja van Legány Ödönnek (Hatvan, Nagytelek pusztá). A mák termesztéséről szól Illés Lajos: A cirok, köles, repce, mák és napraforgó termelése c. könyvecskéje. Ára 1 pengő 50 fillér. 2. A nemesített gabonák magvai 30–50 százalékkal drágábbak, mint a közönséges piaci gabonák. 3. Meg lehet rendelni őket a vetőmagne-

mesítőknél, így a Hatvani növénynevelítő (Hatvan, Nagytelek pusztá). Vagy: Vetőmagnevelítő Rt. (Budapest, Mérleg-u. 3.), vagy: Növénynevelítő gazdaság (Eszterháza.). 4. Kiadóhivatalunkban a pénz előzetes beküldése ellenében. Az „Egri csillagok” ára, a két kötet együtt 13 pengő 30 fillér, Göre Gábor könyve pedig kötetenként 2 pengő 50 fill. A Göre-könyvek közül tizenhárom jelent meg.

Kérdés. *Ebzárlat idején a vadász vadász-kutyáját magával viheti-e a vadászatra? (2836-os számú előfiz.) — Felelet.* Igen.

Kérdés. *400 békebeli koronával tartozom a rozsnói kegyes alapítványnak, most csehkoronában követelik az összeget kamatokkal együtt. Köteles vagyok-e ezt megfizetni? (L. J. Lapujtő.) — Felelet.* A magyar és cseh kormány közös megegyezéssel 1922-ben rendeletet bocsátott ki, mely szerint mindaddig, amíg az adósságok és követelések kiegyenlítésére a két állam között a végleges megegyezés létre nem jön, addig pénzbírság terhe mellett tilos az ilyen tartozásokat illetve követeléseket kiegyenlíteni. Ennélfogva egyelőre ön sem tartozik fizetni semmit.

Kérdés. *1. Szomszédom kívánságára együtt felmértük a földet és megállapítottuk, hogy a mesgye-karók tévesen két sakkal többet jelöltek ki számomra, mint amennyit a telekkönyv részemre kimutát. A mesgye-karókat még nagypapánk állították fel és állítólag szomszédom már régóta tudja, hogy én többet használok a megállapítottnál és mégis csak most szólt. Én azonnal visszaadtam neki a két suk földet, de ő ezzel nem elégszik meg, hanem húsz évi használati díjat, vagyis haszonbért követel tőlem, meg kell-e ezt neki fizetnem? 2. 1911. évben a takarékbba tett összegeket követelhetem-e valorizálva? (8624-es előfizető.) — Felelet.* Ön nem köteles egy fillért sem fizetni haszonbér fejében, mert ön jóhiszeműen használta a mesgyéig terjedt földet, sőt szomszédja örüljön, hogy nem telt el harminckét év, mert ezzel esetben ön telekkönyvön kívüli elbirtokolta volna a jelzett területet. 2. Takarékbetétek valorizálva nem követelhetők.

Kérdés. *1. Miért tart olyan sokáig az ingyenper befejezése? 2. A pitvarosiak a földreper során nem kaptak földet, a már befizetett összeget vissza fogják-e kapni? (Pitvarosi előfizető.) — Felelet.* Az ingyenper ép olyan körülmények között bírálják el, mint bármilyen más pert és a befejezéséhez ép úgy a bizonyítékok teljes kiderítése és a tényállás megállapítása szükséges, mint más pernél. 2. Ha a pitvarosiak nem jutnának földhöz az O. F. B. útján, úgy a költségekre fizetett összegeket feltétlenül vissza fogják kapni.

Kérdés. *Úgy hallottam, hogy a saját termésű borból csak 25 liter lehet eladni. Szeretném tudni, hogy mennyit adhatok el? 2. Borkészletem meg nincsen megadóztatva. Ha eladom, kell-e fogyasztási adót fizetnem? 3. Nekem, mint termelőnek mennyibe kerül egy hektoliter bor? (Sz. I. Gyopárosfürdő.) — Felelet.* 1. A bortermelőök saját termésű borukat, nagyban, tehát 25 literes vagy ezt meghaladó mennyiségben adhatják el külön engedély nélkül. 2. Eladáskor a fogyasztási adót le kell fizetnie, ha csak szemlével bíró félnek nem adja el a bort, mert akkor az eladott bormennyiség a vevő szemléibe kerül bevételként. Borkészlet adó hektoliterenként 20.000 lakosnál nagyobb városban 18 pengő 88 fillér, 10.000–20.000 fős lakossal bíró helységben 14 pengő 96 fillér, 10.000-nél kevesebb lakosú helyen pedig 12 pengő 24 fillér. 3. A bortermelő a saját házi használatra fogyasztott mennyiség után ötven százalékos kedvezményben részesül.

Kérdés. *1. Lehet-e tavasszal a rozsrá baltacimet vetni? 2. Budapesttől Somogyjád a távolság körülbelül 200 kilométer és három mázsa kedvezményes szuperfoszfát után 11 pengő 33 fillér szállítási díjat fizettem. Jogos volt-e ez a túlnyug szállítási költség követelése? (T. I. Somogyjád.) — Felelet.* 1. Tavasszal lehet a rozsrá baltacimet vetni, de erre feltétlen hámozott magot vásároljon. Egy magyar holdra ezen esetben sokat, 50–60 kg.-ot számíton. Egy kg. ára 55–60 fillér. 2. Panszást a műtrágyaszállítás magas költségét illetőleg bejelentették a „Szuperfoszfát Központ”-nak. Ők utánajárnak a dolognak. Ekkora nem lehet a szállítási díj. Talán a szákok ára és egyéb költség rüg ekkora összegre?

Kérdés. *Milyen szerrel vagy milyen módon lehet a legjobban kiurtani a tanyán elszaporodott patkányokat? (Dr. B. B. Kerekegyháza.) — Felelet.* Patkányok irtására bevált módszerek: Macskák és foxterrier kutyák tartása. A lyukakba Bellit nevű foszforgápatron belövése és Lillon nevű irtószer elszórása. (E két utóbbit a Chinoin gyártja, Újpest, Tó-u. 8.) A lyukaknak bekátrányozása, ha az átbíró patkány kátrányos legyen. A fűrt lyukakat üvegördékes cementtel való betapasztása. (Építkezésnél ajánlatos a fal alapján beton, az istállóban cementpadló, hogy a patkány ne tudjon lyukakat fúrni.)

REJTVÉNYEK

1. Betű- és szórejtvény.

Jézus

E
Gyula

(Beküldte ifjú Kulcsár János Rózsásszegegről.)

2. Betűrejtvény.

E G r

(Beküldte Komjáti Antal Gyöngyöshalászárol.)

3. Szórejtvény.

Székely Tanítók vasárnap ja

(Beküldte Bene Lajos Mattyáról.)

4. Betű- és szórejtvény.

A Lysoform 1 M 6 alom

(Beküldte Turós István Somogyjádrol.)

5. Betűrejtvény.

L
g y 1 L t

(Beküldte ifj. Nagy István Szendrőről.)

6. Szórejtvény.

V I
a

(Beküldte Bodó Jászberényből.)

7. Pontrejtvény.

L . g . h . m . n . h . l . l . g

(Beküldte László József Putnokról.)

8. Betű- és szórejtvény.

hajó	hajó	hajó	hajó	hajó
t=d	6			terjedelmes

(Beküldte Bartos József Pusztahencséről.)

9. Betű- és szórejtvény.

K	K	K	a	gyökér
				v

(Beküldte Bodorkai Domonkos Nagygyencséről.)

10. Pótlórejtvény.

—ab	—ke	—r	—laj
—dó	—ánc	—övény	—or
—ap	—ép	—oda	—ajt
—g	—só	—ra	—lom
—ó	—ap	—ab	—abona
	—ép	—ár	

(Beküldte Hanzséros Béla és Imre Fertőszéplakról.)

11. Számrejtvény.

7, 20, 9, 10, 13	Pusztán van.
1, 26, 23, 2	Ilyen méh is van.
25, 18, 17	Gyümölcs.
17, 15, 14	Rétesre használják.
3, 11, 5	Szánkban van.
24, 21	Kutya.
16, 6	Vadász teszi.
22, 12	Személynév.
4, 19	Kötőszó.
8	Magánhangzó.
1—26	Ismert közmondás.

(Beküldte Kiss Péter Nagyszokoltyból.)

12. Szórejtvény.

Német | 001 Csödör

(Beküldte Mucza Zoltán Ujszászról.)

13. Szórejtvény.

Sze, ván, ní, íst,
jó, gyar, el, ma, rály, ki

(Beküldte Balogh Pál Tormaföldéről.)

14. Szórejtvény.

Cser kutat ked ő

(Beküldte Kalmár József Jászberényből.)

A rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával az 51-ik számban közöljük.

Kérjük olvasóinkat, hogy a rejtvények megfejtését tíz napon belül okvetlenül juttassák hozzánk, mert az elkésve érkező megfejtők nevét nincs módunkban közölni.

A 45-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtése:

1. Névrejtvény: **Esztergom.**
2. Betűrejtvény: **Anekdoták.**
3. Betű- és szórejtvény: **Alkohol.**
4. Betű- és szórejtvény: **Operaénekesnő.**
5. Betűrejtvény: **Béke veletek.**
6. Szórejtvény: **Eszméletlen.**
7. Betű- és szórejtvény: **Jelvény.**
8. Szórejtvény: **Özvegy asszony.**
9. Szórejtvény: **Kalapkarima.**
10. Szórejtvény: **Gyümölcsoltó boldogasszony.**
11. Szórejtvény: **Bizánc.**
12. Szórejtvény: **Bútorasztalos.**
13. Szórejtvény: **Középkor.**
14. Pótrejtvény: **Dunántúli dombos vidék. (Hibás.)**

Helyesen megfejtettek: Peták Vilmos, Rosztk József, Farkas József, Balogh Ferenc, Dudás József és Kálmán, Rajmond Kálmán, Végel János, Váci Mihály, Salacz János, Komáromy István, Palocsay Jenő, ifj. Kálmán Ferenc, Rudas Károly, Faragó János, ifj. Borsos István, Hajós István, Giebitz Márton, Buzás Sándor, Paukovits Emília, Weszely Mihályné, Szics János, Torgyik János, Szekeres Imre, ifj. Fergelt József, Mezei József, Kalmár József, Farkas Mihály, Németh Árpád, Antal István, Fülei kath. ifj. egyesület, Fésüs Lajos, Fistrovics István, Talpai Ilnok, Bartos József, Bertá Ferenc, Csócsakői levante egyesület, ifj. Rajos József, Kellner Ferenc, Balogh Károly, Debrődi Mariska és Berkes Mariska, Almásy Pál, Sztraka Ferenc, Lipták Ferenc, Dobó Lajos, Turós István.

Jutalomkönyvet nyertek: Turós István (Somogyjád), Bartos József (Pusztahencse), Komáromy István (Zalakarpany), Farkas Mihály (Berkesd) és Palocsay Jenő (Dunaszentbenedek).

A 45. számban közölt rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával jövő héten közöljük.

Helyreigazítás. A 45-ik számban közölt 10-ik szórejtvényt nem Kallós Ferenc, hanem Kellár Ferenc küldötte be Sárszentmihályról.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

D. L., Öttömös. A jutalomkönyveket e héten küldjük szét. Lapunk előfizetési ára egész évre 4 P 96 f. Amint a pénz beérkezik, a lapot nyomban megindítjuk. Rejtvényei jők. — **V. J., Melykút.** Verseire később kap választ. Tréfáiból válogatunk. — **P. V.** Válogatunk belőlük. — **M. L., Nagypall.** Valamelyikre sor kerül. — **B. L., Matty.** Nagyon jók. — **Sz. G. B., Derecske.** Tréfája jó. — **Ifj. P. F., Dévaványa.** Közlünk belőlük. — **L. J., Putnok.** Válogatunk belőlük. — **Ifj. T. I., Alsóvadász.** Közlünk belőlük. — **W. M.-né, Cserhátaláp.** „Mindent a hazáért” című versét nagy terjedelme miatt nem közölhetjük. Rövidebbet szívesen veszünk, mert határozottan van tehetősége. — **H. K., Gyöngyösoroszi.** Versét sajnálatunkra nem közölhetjük. — **H. K., Leheltelep.** Válogatunk belőlük. — **S. S., Nagyveleg.** Sor kerül rájuk. — **K. K., Csömödér.** Verseit nem közölhetők. A vers gondolatal, érzési szépek, de a forma kezdetleges. — **Kormos.** Verseit túlságosan terjedelmesek ahhoz, hogy közölhessük. Minthogy azonban határozott rátermettséget látunk önben, kérjük, küldjön be rövidebb költeményeket.

WETOL-SEBOLAJ

mely a friss sebek és az égési sérülések gyógyítására kiválóan alkalmas.

A VÉRES ÁRNYÉK

REGÉNY AZ OROSZ CÁRI CSALÁD ÉLETÉBŐL. * IRTA: DIVÉKY ISTVÁN.

(35. közlemény.)

Mintegy hatszáz méter magasságban repülünk. Ide-fenn már arany napsugár ragyogott, de lenn a földön még csak a napfelkeltét megelőző színek világoltak.

Másfél órája szeltük már a levegőt, amikor a „Fekete Sas“ északnak fordult és a tenger fölé szárnyalt. Alattunk kékes csillogással terült el a Keleti-tenger végtelennek látszó tükré, amelyen sehol sem szántott barázdát egyetlen hajó sem.

Már-már aggódni kezdtünk, hogy a „Moszkva“ valamilyen érthetetlen módon kisiklott a kezeink közül, de Woggenhuber hátrakiáltott hozzánk:

— Most visszafordulunk, mert a „Moszkva“-nak mögöttünk kell lennie. Ilyen messzire nem juthatott el egy éjszaka.

A „Fekete Sas“ széles ívben nyugatnak kanyarodott. Ismét elmúlt egy negyedóra. Egyetlen szót sem váltottunk Kutuzoffal. Mindketten a motor berregését hallgattuk, de a gondolatunk lenn járt a vizen, a Keleti tenger napfényben fürdő tükrén, ahol — számunkra egyelőre még láthatatlanul — kelet felé szökik az árulás és gonoszság hajója.

Tépelődésünkben a pilóta zavart fel.

— Füstöt látok! — kiáltotta felénk s a karjával előre mutatott. Dobogó szívvel tekintettünk ki a fülke ablakán. Alant, de még nagyon messze, csakugyan vékony füstfelhő látszott. Vajjon az lesz-e a keresett hajó?

A „Fekete Sas“ harci vágytól űzve, iramodott feléje. Éreztek, hogy lejjebb ereszkedünk, már alig voltunk 150 méternyire a víz fölött. Csakhamar megpillantottuk a hajót is.

Nikolaj Kutuzoff szinte eszelős örömmel ragadta meg a karomat.

— Ez a „Moszkva“ lesz, — mondta rekedten az izgalmától — egészen olyan formája van . . .

Néhány perc múlva jól láthattuk a hajó orrán lévő cirillbetűs írást is.

Valóban a »Moszkva« kéménye pöfékelt alattunk. Teljes erővel omlott magából a fekete füstfellegeket, látszott, hogy kétségbeesett sietséggel igyekszik a vörös Oroszország felé.

Woggenhuber Ottó elrikoltotta magát:

— Kezdődik a tánc!

Kis fordulat s a »Fekete Sas« mintegy ötven méternyire elrepült a gőzös felett. Láttuk a kíváncsian ránk meredő arcokat, de Goriszky herceget hiába kereste Kutuzoff szeme. A herceg nem volt a fedélzeten . . .

A »Fekete Sas« egy darabig a gőzös felett körözött, azután a pilóta hátrakiáltott:

— Első számú levél!

A következő pillanatban a gép elrepült a »Moszkva« fölött. Kerekeivel csaknem horzsolta az árbóc csúcsát s ebben a pillanatban Kutuzoff ledobta a bádogdobozba zárt levelet. Láttuk, hogy a doboz az árbóc tövénél esett le s megfigyelhetők, milyen kíváncsian rohannak feléje s vizsik a parancsnoki hidra, a kapitányhoz, aki felnyitotta a dobozt és kiszedte belőle a levelet. Határozottan nagy izgalmat keltett, mert futkosás támadt a fedélzeten s mire a »Fekete Sas« ismét elrepült a hajó felett, puskacsöveket láttunk ránk meredni. A »Fekete Sas« testét azonban nem fogta a golyó, de Woggenhuber annál dühösebb lett.

— Második számú levél! — ordította felénk s a másik levélke is aláhullott a fedélzetre.

Alant azonban — úgy látszott — nem vették komolyan a magasból érkezett fenyegetést. A hajó kémé-

nyéből sűrű füst gomolygott elő, a »Moszkva« a lehető legnagyobb sebességgel igyekezett menekülni, ami mosolyra készítetett bennünket, hiszen a »Fekete Sas« játszi könnyedséggel előzte meg a szárnyalásához képest csigalassúsággal haladó gőzöst.

Lentről most egész sortüzet adtak ránk. Egy híron táncoló gazfickó volt az egész személyzet. Kutuzoff hangosan szitkozódott:

— Nézze, ott az én gazfickóm! — s lemutatott a hajó orrára. — Nézze, még ő is puskával ijesztget!

Ebben a pillanatban aláhullott az első kézigranát. Két másodperccel később sűrű füst csapott fel a fedélzetről, épen a parancsnoki híd mellől s láttuk, hogy az előbb még oly szorgalmasan puskázó emberek hanyathomlok szétrebbennek. A repülőgép megfordult s ismét elszárnyalt a hajó felett és ismét elhullatott egy gránátot. Félelmetes „vijjogás“ volt ez s jött a harmadik s a negyedik „küldemény“ is.

A fedélzeten itt-ott sebesültek heverték s üres volt a parancsnoki híd is. A »Fekete Sas« most eltávolodott egy kissé a hajótól, válaszra várt s nem is csaltakozott. A gőzös mélyéből egy alak mászott elő és hatalmas fehér kendőt lengetett felénk. Ugyanekkor a »Moszkva« is meglassította futását. Láttuk, hogy több ember jelenik meg a fedélzeten. Egyenesen az egyik mentőcsónakhoz sietnek s ugyanekkor egy fehérszakállas aggastyán jelent meg a hajó mélyéből felvezető lépcső tetején.

Goriszky herceg! Él! — kiáltotta örömmujongással Kutuzoff.

Az agg herceg kitárta karjait a magasban szárnyaló »Fekete Sas« felé. Mintha hálát adott volna az Istennek valamilyen retentő veszedelemből való megmeneküléséért. Tántorgó léptekkel ment a mentőcsónakhoz, elhelyezkedett a közepén, de a szemét nem vette le a karszi repülőgépről.

A csigák megcsikordultak, a csónak ereszkedni kezdett és simán űlt el a vizen. Egy matróz kioldotta a kötelet s a »Moszkva« lassan eltávolodott a parányi csónaktól, amelyen egy fehérszakállú aggastyán kulcsolta hálaimára reszkető kezét. Amikor a hajó mintegy ezer méternyire volt már a szelid hullámokon ringó csónaktól, a »Fekete Sas« egészen közel ereszkedett a víz színéhez. Néhányszor körülrepülte Goriszky herceget, mintha így akarta volna üdvözölni, azután közvetlen a csónak mellett rúlt a hullámokra.

— Hurrá! — kiáltotta harsányan Woggenhuber. — Mondtam, hogy a »Fekete Sas«-t nem jó megharagítani!

Felrántottuk az ajtót s a következő percben már közöltünk volt a herceg. Jó darabig nem tudott megszólalni a megindultságtól s az örömtől. Átölelt s a kezünket szorongatta.

A »Fekete Sas« pedig ismét a magasba szökkent. Felsőes azurszínben terült el alattunk a Keleti tenger szellőfodrozta tükré, azurszínű volt az ég is s öröm táncolt a szívünkben. Még láttuk, hogy a »Moszkva« megfordul és a magárahagyott csónakhoz siet, hogy elvegye, azután eltűnt a messzeségben a gőzös füstje . . . Csak egy rossz emléke maradt utána . . .

És ekkor Goriszky herceg felsőhajtott:

— Isten veled, hazám, — suttogta fájdalmasan. — Isten veled, most már mindörökre Isten veled!

Pillanatra elhallgatott, azután lehorgasztott fejfelé beszélt tovább:

— A gazemberek hamar levették álarcukat. Alig, hogy a hajóra kerültem, durván a szemem közé röhögtek és belökve egy szűk kabinba, rázmárták az ajtót. Nem titkolták, hogy a foglyuk vagyok. Egytől-egyig

bérencei voltak a moszkvai hóhérok és nevetve részletezték, milyen kínok várnak reám... Elkészültem a halálra, csak az vigasztalt, hogy legalább ismét látom a szent haza földjét, amelyet oly irtózatossan meggyaláztak mostani hóhérai... Kítöl várhattam volna segítséget? A kazáni szent Szűzhöz fohászokdtam s nem hagyott el... Az égből, a magasból jött a segítség... Köszönöm nektek, gyermekeim...

Sírt is, nevetett is... Siratta a haza földjét, amelyet már nem láthat meg többé és a szabadság öröme ujjongott a szívében.

A »Fekete Sas« pedig dübörögve, kattogva iramlott el a pommerániai síkság felett. Fehér szárnya csillogott a napsugárban.

Négy nappal később ismét láttam Anasztáziát... Goriszky herceg elmondta könnyen végzetessé válható kalandjának történetét. Feszültem figyeltem, milyen hallással lesz az eléktelenített arcú nőre. Szó nélkül hallgatta a herceget, de láttam, hogy a tekintete ködös meszeségeiben révedez. S egyszerre megnedvedtek a szemei és megrándult az ajka:

— A véres árnyék... a véres árnyék... — suttogta oly iszonyattal, hogy mi is megborzongtunk.

A könnyes szemekbe néztem és a titokzatos, örökké megismerhetetlen, mindig rejtélyként hallgató Oroszországot láttam bennük...

Vége.

TRÉFÁK

Cigányválasz.

Hideg, szeles téli napon két úriember kocsin igyekezett egyik városból a másikba. Útjuk a faluvégi cigánysátrak előtt vitt el. Az egyik sátor nyílásán pipájából pöfökelve egy öreg cigány pislog ki az útra.

Odaszól az egyik úr:

— Nagy a hideg, úgy-e, cigány?

— Te tudod, te vagy kint! — feleli a cigány.

(Beküldte Bene Lajos Mattyról.)

A ravasz Grün.

Blaunak is, Grünnek is reumája van s a gőzfürdőben masszírozzák a fájós lábukat. Blau bóg, ordít, Grün mosolyogva tűr a masszírozást. Távozóban a gőzfürdőből, kéri a Blau:

— Én nem értem, én ordítottam a fájdalomtól, te meg mosolyogva tűrted. Hát neked nem fáj?

— Persze hogy nem fáj, — felel a ravasz Grün — csak nem vagyok olyan bolond, hogy a — fájós lábamat nyújtsam oda!

(Beküldte Végel János Melykútról.)

Nehéz munka.

Bíró: Na végre mégis vall. Ha mindjárt vallott volna, engem sok munkától megkímélt volna.

Vádlott (bizalmaskodva): Úgy-e, bíró úr, magának nincs inyére a munka?

(Beküldte Kis Bagoly József Botykáról.)

Gyermekszáj.

Anya: Gyurikám, ne egyél olyan sokat, mert meghalsz.

Gyurika: Tudom, de az nem baj, jövő évben megint visszahozom a gölya.

(Beküldte Kalmár József Jászberényből.)

Kettős ok.

— Talán mind a két oldalon fáj a fogad, hogy úgy fel van dagadva az arcod?

— Kettős oka van annak. Az egyik oldalról a szobalány vágott pofon, amiért meg akartam gondolni, a másik oldalról meg a feleségem, aki esőkolóznak gondolta a csattanást.

(Beküldte Kalmár József Jászberényből.)

Vadászat.

— Vigyázz, Miska, — kiáltja egy vadászó úr a szomszédjának — már a harmadik hajtót lőtted meg!

— Hát nem hajtóvadászatra hívtatok? — feleli a megszólított.

(Beküldte Gerits János Liszról.)

VÁSÁROK JEGYZÉKE

November 27-én, vasárnap.

Ló-, marha- és kirakodóvásár: Szeged. — **Kirakodóvásár:** Apátfalva, Senyeháza.

November 28-án, hétfőn.

Állat- és kirakodóvásár: Diósjenő, Hédervár (sertésvásár bizonytalan), Jászapáti (bizonytalan), Karcag, Kölcse, Mándok, Mezőkövesd, Sárbogárd, Sárvár, Selye, Siklós, Szany, Tolnánémedi. — **Ló-, marha- és sertésvásár:** Kalocsa.

November 29-én, kedden.

Állat- és kirakodóvásár: Kiskunfélegyháza, Mihályi, Szombathely. — **Marha- és kirakodóvásár:** Bánokszentgyörgy. — **Kirakodóvásár:** Kalocsa.

November 30-án, szerdán.

Állat- és kirakodóvásár: Szombathely, Abony (bizonytalan), Babócsa, Belpátfalva, Nyírmada, Szentantalfalva, Zalaegerszeg (sertésvásár bizonytalan), Zsámbék (sertésvásár bizonytalan). — **Kirakodóvásár:** Olaszliszka.

December 1-én, csütörtökön.

Állat- és kirakodóvásár: Celldömölk, Nagykálló, Ónod, Pacsa (sertésvásár bizonytalan), Tiszalök.

December 2-án, pénteken.

Ló-, marha- és sertésvásár: Földeák.

December 3-án, szombaton.

Ló-, marha- és sertésvásár: Csongrád. — **Kirakodóvásár:** Földeák.

December 4-én, vasárnap.

Állat- és kirakodóvásár: Baja, Fülöpszállás, Kiskundorozsma, Monor, Turkeve. — **Kirakodóvásár:** Csongrád.

VÁSÁR ÉS PIAC

Fővárosi árak november hó 21-én.

Gabonátörsde. Készárúpiac: Búza 77 kg.-os tisztavideki 29.95—30.10, felsőtiszai 29.80—30, fehérmezei, pestvidéki és bácskai 29.80—29.95, egyéb dunántúli 29.80—29.90, 78 kg.-os tisztavideki 30.35—30.50, felsőtiszai 30.15—30.35, fehérmezei, pestvidéki és bácskai 30.05—30.20, egyéb dunántúli 29.95—30.15, 79 kg.-os tisztavideki 30.55—30.70, felsőtiszai 30.45—30.65, fehérmezei 30.40—30.50, pestvidéki 30.35—30.45, bácskai 30.35—30.50, egyéb dunántúli 30.30—30.45, 80 kg.-os tisztavideki 30.75—30.90, felsőtiszai 30.65—30.75, fehérmezei 30.55—30.65, pestvidéki és bácskai, egyéb dunántúli 30.45—30.55, rozs 28.50—28.65, zab elsőrendű 24—24.50, másodrendű 23.75—24, tengeri ó 25—25.50, takarmányárpa elsőrendű 25.25—25.75, másodrendű 24.75—25.25, sörárpa felsőmagyarországi 27—31, egyéb 26.50—28.50, korpa 18.50—19 pengő kilogrammonként. — **Határidőpiac:** Magyar búza márciusra 32, májusra 32.40, magyar rozs 30.60, tengeri májusra 25.50, júliusra 26.20 pengő métermázsánként.

Liszt. A nyílt piacokon: Búza 42—60, duplanullás finom tészaliszt 49—52, nullás 49—50, kettes főzöliszt 48—49, négyes kenyérliszt 44—48, ötös kenyérliszt 44—45, hatos 42—44, nullás rozsliszt 50—52, 0—1-es rozsliszt 48 fillér kilogrammonként.

Vetőmagpiac. Árak nyersárúért 100 kilogrammonként, minőség szerint: Baltacím 60—70, Viktória borsó 55—65, tavaszi búkköny 23—25, fehérhere 210—230, fehér köles 32—38, vörös köles 23—24, szürke 22—23, lóbab 30—32, lóhere minőség és arankatartalom szerint 195—235, lucerna minőség és arankatartalom szerint 215—245, muhar 32—34, mustár 45—50, nyúliszapuka 195—210, pohánka 24—28, repec 48—50 pengő.

Takarmányvásár. Árak: Elsőrendű ó rétszéna 10—10.50, másodrendű ó 7—9, harmadrendű rétszéna csomagolásra 4, muharszéna 9—11, zabosbúkkönyszéna 11 pengő métermázsánként.

Vágómarhavásár. Bika magyar másodrendű 0.72, tarka elsőrendű 1.08—1.20, kivételesen 1.22, másodrendű 0.96—1.06, harmadrendű 0.76—0.92, ökör magyar elsőrendű 1.04—1.10, másodrendű 0.84—1.02, harmadrendű 0.56—0.80, tarka elsőrendű 1.06—1.20, kivételesen 1.26, másodrendű 0.80—1.04, harmadrendű 0.56—0.78, ténh magyar másodrendű 0.80—0.96, harmadrendű 0.60—0.78, tarka elsőrendű 1—1.12, kivételesen 1.18, másodrendű 0.78—0.98, harmadrendű 0.56—0.76, bivaly magyar 0.68, növedékmárha 0.72—0.98, kicsontozni való 0.36—0.52 pengő kilogrammonként elsőüllyben.

Juhvásár. Hízalt juh 60 fillér kilogrammonként élő súlyban.

Szurómarhavásár. Élő borjúk: Elsőrendű belföldi szopósborjúk 1.64—1.88, kivételesen 1.92, másodrendű 1.36—1.56 pengő kilogrammonként élő súlyban.

Tenyészállatok és jármosökrök. Elsőrendű fehér belföldi jármosökrök 1.04—1.12, tarka 1—1.04, friss fejőstehén 1.08—1.24, másféléves üsző 0.96—1.12, másféléves tinó 0.96—1.08 pengő kilogrammonként élő súlyban.

Lóvásár. Jobb minőségű lovak: háttas csikó 16—70, nehéz nyugati fajta igáskocsi 300—360, könnyű nyugati fajta 320—500, öszvér 50, alárendelt minőségű lovak 20—240, vágólovak 16—200 pengő darabonként.

Gyapjúpiac. Az árak változatlanok.

Nyerbőr. Árak: Marhabőr 1.66—1.78, borjúbőr 2.48—2.56, juh-bőr 1.48—1.52 pengő kilogrammonként.

Sertésvásár. Elsőrendű öreg sertézsír 1.50—1.54, másodrendű 1.44—1.50, fiatal nehéz 1.60—1.64, közép urasági 1.58—1.60, szedett 1.44—1.50 pengő kilogrammonként élő súlyban. — **Vágóhídi zártvásár:** Szalonnás félsertés 1.88—2, szalonna nagyban 1.84, hús 1.92—2.08, zsír 2 pengő kilogrammonként.

Húsvásár. A nyílt piacokon: Comb 180—260, lapocka 140—220, pörköltnek való 112—180, tüdő, máj, lép 100—160 fillér kilogrammonként. — **Sertéshús a nyílt piacokon:** Friss karaj 290—380, friss comb, tarja, lapocka 250—280, friss oldalas 220—260, kocsonyának való 140—160, friss máj 180—240, tüdő, szív 144—200, friss nyelv 180—240, füstölt karaj 360—440, füstölt lapocka, tarja 320—380, füstölt oldalas 290—320, füstölt helybeli hátsó sonka 360—400, füstölt kötött sonka 360—480, olvasztani való szalonna 200—224, sózott 240—260, füstölt 240—280, paprikás 260—300, csemegeszalonna 280—400, hárj 228—250, zsíros tepertő 240—280, sertézsír 220—240 fillér kilogrammonként.

Baromfi és tojás. Élő állatok a nyílt piacokon: Tyúk 280—400, rántani való csirke 120—200, sütni való 290—300, hízott kappan 380—600, hízott ruca 400—700, hízott ruca kilogrammja 200—220, sovány darabja 250—350, hízott lúd darabja 500—650, hízott pulyka 600—800, sovány 400—600, gyöngytyúk 280—300, illér darabonként. — **Leölt állatok a nyílt piacokon:** Tyúk 240—272, jéce 260—290, rántani való csirke 280—350, sütni való 260—350, hízott ruca 210—250, sovány 180—200, hízott lúd 210—250, sovány 180—190, hízott pulyka 180—200, sovány 160—170, nagy lúdmáj 600—800, kicsiny 400—600, lúdaprólek 130—200, olvasztott lúdszír 310—360, lúdhárj 250—300 fillér kilogrammonként. — **Tojás:** Friss teatojás 17—19, főzőtojás 15—17, meszes tojás 14—17 fillér darabonként.

Vad. A nyílt piacokon: Nagy nyúl, bőrbén 400—700, süldő nyúl 300—450 fillér darabonként, kifejett nyúl kilogrammja 200, vadlúd darabja 200—240, vadruca 200, fácán 400—600, fogoly 220—280 fillér darabonként.

Hal. Élő állatok a nyílt piacokon: Nagy harsca 600, nagy csuka 260—300, kicsiny 180—260, nagy ponty 240—300, kicsiny 200—240, kicsiny kecsge 320, kárász 180—240, compó 200, márna 200—220, apró kevert hal 160 fillér kilogrammonként. — **Rák:** Nagy folyami rák 40—60, kicsiny 16—32 fillér darabonként.

Tej és tejtermékek. A nyílt piacokon: Teljes tej 35—41, lefőlt 14—18, tejszín 320—400, tejföl 172—200 fillér literenként, centrifugált teavaj tömbben 400—520, 10 dkg.-os csomagolásban 520—600, főzővaj 380—440, szedett vidéki vaj 360—440, tehéntúró 90—112, sovány tehéntúró 60—80, kevert túró 250—300, lipitói túró 340—360, juhsajt 260—320, eredeti ementáli sajt 720—800, hazai ementáli 480—560, hazai trappista 300—400 fillér kilogrammonként.

Szárazfűzélék és szárzetszta. A nyílt piacokon: Magyar lencse 64—100, külföldi 96—150, hántolt egész borsó 112—124, feles 110—132, aprószemű fehér bab 40—50, nagyszemű 48—80, színes bab 45—72, finom árpakása 80—96, durva 64—72, köleskása 52—68, tojásos

Nincs főbbé sertésvész

ha a sertések ivóvizébe és moslékjába hetenként legalább háromszor két evőkanál Lysoformot önt.

Nincs főbbé száj- és körömfájás

ha a szarvasmarhák száját és körmét hetenként legalább háromszor kétszázalékos Lysoform-oldattal ecseteli, vagyis félliter vízbe egy evőkanál Lysoformot kell önteni.

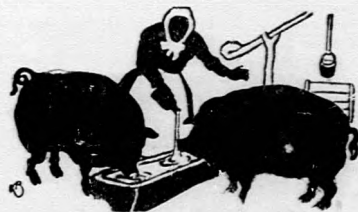
Nincs főbbé baromfikolera

ha a baromfiak ivóvizébe hetenként legalább háromszor egy pár csöpp Lysoformot önt.

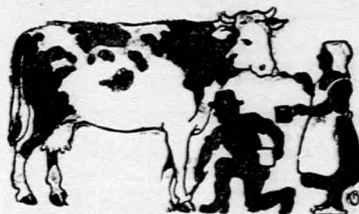
Kérje még ma: „A fertőtlenítés a gazdaságban“ című, nagyon tanulságos füzetünket, melyet a „Vasárnap“ minden olvasójának díjmentesen megküld

Dr. Kelefi és Murányi
vegyészeti gyár Rt., Ujpest.

Kapható minden gyógyszerárban, drogériában,
Hangya-fiókban.

Lysoform

Lysoform

Lysoform

tarhonya 120—180, hazai csöves tészta 128—160, tojásos tevéstészta 132—240 fillér kilogrammonként.

Zöldség. A nyílt piacokon: Sárgarépa 4—30, petrezselyem 24—40 fillér kilogrammonként, sárgarépa zöldjével csomója 4—16, petrezselyem zöldjével 8—20, zeller zöldjével darabja 4—12, kilogrammja 20—30, kalarabé zöldjével darabja 4—10, őszi fajta kalarabé kilogrammja 15—24, kapor csomója 4—5, hazai nagyfejű karfiol kilogrammja 25—40, kislejű 20—26, póréhagyma 20—24, metélő hagyma csomója 6—8, makói vörshagyma kilogrammja 28—32, közönséges 24—30, fokhagyma 40—70, cékla 14—26, fejeskáposzta 6—12, savanyított káposzta 25—32, kelkáposzta 15—24, kelbimbó 80—120, vörös káposzta 20—36, fejjesaláta 8—10, galambsaláta 30—40, nürnbergi torna 180—250, hazai 40—160, rózsaburgonya 18—22, sárga 10—13, ella 12—14, fehér 8—12, Woltmann 9—12, kifli 26—40, tömör csipergekomba 400—600, szegfűgomba 300—600, szárított gomba 800—2000, fekete retek 18—25, ugora 80—140, vizes 50—60, apró hegyes zöldpaprika 40—60, nagy tölteni való 30—50, savanyított 80—140, főzni való 10—30, gyalult 18—32, sütőtök 10—16, főzött paradicsom literje 80—100 hüvelyes vajhab kilogrammja 800—200, hüvelyes zöldborsó 160—200, sóska 25—40, tisztított paraj 30—50, gyökeres 25—30 fillér kilogrammonként.

Gyümölcs. A nyílt piacokon: Nemesfajta alma 90—180, közönséges válogatott 70—100, kevert 40—60, rétesbe való 40—80, birsalma 50—100, nemesfajta körte 120—280, válogatott 90—120, kevert 60—80, csipkeiz 80—100, szilvaiz 136—190, naspolya 60—100, csemege-szőlő 200—300, kevert fajú csemege-szőlő 120—160, közönséges szőlő 100—140, télire ettett szőlő 220—400, papirhajú dió 130—180, keményhajú 80—160, dióbél 400—600, mandula 80—100, belföldi gesztenye 40—70, fekete aprószőlő 400 fillér kilogrammonként.

Fűszer, mák, méz és házi szappan. A nyílt piacokon: Kőmennyag 200—250, majoránna 600—800, boróka fenyőmag 160—200, kék mák 138—160, közönséges 120—140, pergettett méz 220—260, házi szappan 140—160, közönséges házi szappan 96—120 fillér kilogrammonként.

Paprikapiac. Termelői árak Szegeden: Csöves paprika, füzérenként, régi 5—6, új 4—5, édesnemes paprika kilogrammonként 3.36—3.38, féldes 2.24—2.80, rózsá 1.76—2.08, erős 1.12—1.28, kereskedelmi 0.4—0.60. — **Kalocsán:** Édesnemes paprika kilogrammja 2.88—3.12, rózsá 1.52—1.84, másodrendű 1.20—1.52, harmadrendű 0.70—0.80 pengő kilogrammonként, válogatott csöves paprika 1.68—2 pengő füzérenként.

Bor. Dömsödön gyenge kereslet és kínálat mellett elikt 550 hl. 11 fokos úbor 76 fillérért, 12 hl. úbor 11 fokos, 90 fillérért. — **Csongrádon** közepes kereslet és kínálat mellett 10—11 fokos úbor ára

1 pengő, míg úborokban 11 fokos 70 fillér, 12—13 fokos 75 fillér és 13.5 fokos 80 fillérért cserélnék gazdát. — **Nagyörösrön** az úborok ára 60—90 fillér. — **Jánoshalmán** 60—70 filléres árakat ígérnek, de a gazdák ezt is túlalacsonyának tartják. — **Debrecenben** élénkül a kereslet és kínálat mellett elikt 190 hl. 9—10 fokos úbor 75—80 fillérért és 30 hl. 13 fokos 1.10 pengőért. — **Nyíregyházán** élénk kereslet mellett elikt 260 hl. 11 fokos úbor 80 fillérért. Újborokért 6.2 fillért ígérnek fokonként. — **Gyöngyösön** közepes kereslet mellett elikt 100 hl. 11 fokos 66 fillérért, 50 hl. 12 fokos 72 fillérért, 40 hl. 11 fokos siller 60 fillérért, 50 hl. 11 fokos Otello 60 fillérért és 30 hl. muskotály 1 pengőért. — **Pogányvárhegyen** (Zala m.) elikt 85 hl. fehér 11.9 fokos úbor 95 fillérért és kisebb tételű 13—16.3 fokos kiváló minőségek 1.06—1.60 pengő árban. — **Százhalombattán** az úborok ára 80—100 fillér, az úborokat minőség és szeszartalom szerint 1.60—2 pengőért adják. — **Sárváron** úborok ára 60—80 fillér, úborok ára 1.20—1.30 pengő. — **Szecsárdon** közepes kereslet és kínálat mellett elikt 180 hl. édes vörösrör, 13—14 fokos 1—1.10 pengőért. Kisebb tételekben pár 100 hektó 9½—11½ fokos színes árú fokonként 4½—5 filléres alapon cserélnék gazdát. — **Pécsen** 13 fokos úbor kisebb tételekben elikt 1.30 pengőért. — **Villányban** közepes kereslet mellett elikt 150 hl. 12 fokos 80 fillérért, 100 hl. 12½ fokos új vörös 95 fillérért és kisebb tételű 10½ fokos ó vörös 120 fillérért.

Pálinka. Tájékoztató árak: Ó törköly 6, új törköly 4.70—5, seprő 5.50, új szilva 4.80—5, borpárlat (újfőzésű) 8—8.25 pengő forgalmi adó nélkül, a főzdeben.

Idegen pénznemek vétele és eladása 1925 november hó 20-án. Az első szám azt az összeget jelenti, amelyet kapunk a banktól akkor, ha eladunk idegen pénzt. A zárójelben lévő szám azt az összeget jelenti, amelyet nekünk kell fizetni a banknak akkor, ta idegen pénzt vásárolunk. **Egy pengőnél többre kerül egy darab:** Angol font 27.77 (27.92) pengő; dollár 5.68 (5.70) pengő; hollandi forint 2.30¼ (2.31¼) pengő; német márká 1.36 (1.36¼) pengő; svájci frank 1.10 (1.10½) pengő. — **Egy pengőnél kevesebbe kerül egy darab:** Cseh-korona 16.87 (16.95) fillér; szerb dinár 10.01 (10.07) fillér; francia frank 22.40 (22.60) fillér; lengyel zloty 63.85 (64.15) fillér; román lei 3.49 (3.54) fillér; olasz líra 30.80 (31); osztrák schilling 80.30 (80.65) fillér.

Arany- és ezüstpénzek. Húszkoronás arany 23—23.05, ezüst egykoronás 0.38—0.42, régi ezüst forint 1—1.05, ezüst ötkoronás 2—2.05 pengő darabonként.

SZERKESZTÉSÉRT ÉS KIADÁSÉRT FELEL: **GOSZTONYI JENŐ.**

SZERKESZTI: **MAYER EMIL.**

KIADJA: **CSÁZY ÉS TÁRSA LAPKIADÓVÁLLALATA.**

A világot 3 2/3 év óta THE CHAMPION

uráló eredeti angol

kerékpárokat mélyen teszteltük a havi 20—30 P részlete, kerékpár alkatrészeket, lámpát, láncot, pedálokat és egyéb kiegészítőket áron szállítunk. Külső gumí 6.80 P, belső gumí 2.10 P-től.

Láng Jakab és Fia kerékpár-áruháza, Budapest, József-körút 41. — Ingyen küldi a 700 képm. árjegyzéket.

Patkány, egérintő „RATINOL“

Biztos hatású irtószert, gyökeresen irt. Más állatra emberre ártalmatlan. Napl. árban utánvétellel szállítja: **RATINOL LABORATORIUM, BUDAPEST, VII., Múrányi-utca 36. szám.**

Vegye meg

a páratlanul gazdag tartalommal megjelenő

BUDAPESTI UJSÁG politikai napilapot.

Minden lapárutónál a „Hangya” szövetkezeti boltban kapható.

Szakorvosi

rendelői vér- és nemibetegek részére. Ezüst salvarsan-oltás. Rendelés egész nap.

VII., Rákóczi-út 32. sz., I. em. 1. (Rokussal szemben.)

A „Baromfitömő készülék”-kel

egy perc alatt tömhet mindenféle tengerivel és a fulladás ki van irtva. 20 liba tömésénél 90 óra időt nyer. Kényelmes tömés. Ninca foltázás, deréklátás és kézikészítés. Olcsó! Ha egy libát meg a fulladástól, az ára megéri. —

Kérjen árjegyzéket.

Cím:

KUGLER SÁNDOR, MAKO.

Ékék, ekealkatrészek, boronák, kapálékék, fűkaszalók

marokrakó és kéveköto aratógépek, lógereblyék, kezi-járgányosok, motoros- és gözcséplőkészletek, szecskaavágók, répvágók, daralók, morzsolók s minden egyéb gazdasági gép és szerszám a

„**HANGYA**” mezőgazdasági géposztályánál szerezhetők be legjutányosabban.

Dr. Héray Andor

„Orsz. Földbirtokrendező Biróság” által engedélyezett ingatlanforgalmi és üzletértékesítő irodája.

Budapest, IX., Rákos-u. 11., földsz. 1. Törvényszékileg bejegyzett cég.

Szövetkezeteink figyelmébe!

Elsőrendű színbőröl készült férfi-, női- és gyermekcipők, box- és sevrőbőröl, továbbá munkásbakkancsok a legjobb minőségben a legjutányosabb napiárakon szerezhetők be a

„**HANGYA**” ruházati és diszmuáruosztályánál.

Ruházati szükségletét

legelőnyösebben a

„HANGYA”

vidéki szövetkezeteiben szerezheti be.

KAPHATÓK: Férfi- és női-ruhának való szövetek, fehérműre, ágyneműre való chiffon, vászon, zephir, kanavász, szabokellékek, kész fehérműek és felsőruhák, ugyintén mindenemű rövid-, kézmű-, konfekció- és diszmuáruk, továbbá: férfi, női és gyermekcipők és munkásbakkancsok.